

Ο1 Πρόγραμμα Σπουδών
για Ηγέτιδες Ένταξης

Εγχειρίδιο Μαθητή

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΜΑΘΗΤΗ ENGAGE	2
ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ	3
ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ.....	5
1 ^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Διαπροσωπικές δεξιότητες.....	13
1.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα	13
1.2 Οδηγίες	14
2 ^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας	22
2.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα	22
2.2 Οδηγίες	23
3 ^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Αξίες και πολιτιστική ταυτότητα	37
3.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα	37
3.2 Οδηγίες	39
4 ^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Ενδυνάμωση της κοινότητας.....	50
4.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα	50
4.2 Οδηγίες	51
5 ^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά.....	60
5.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα	60
5.2 Οδηγίες	61
6 ^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Ηγετικές ικανότητες.....	69
6.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα	69
6.2 Οδηγίες	70

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΜΑΘΗΤΗ ENGAGE

Ο βασικός στόχος του **Εγχειριδίου Μαθητή ENGAGE** είναι να παρουσιάσει τις διδακτικές ενότητες και τους πόρους που έχουν αναπτυχθεί, ώστε να δημιουργήσει δεξιότητες, γνώσεις και ικανότητες, όπως αυτές έχουν οριστεί στο πλαίσιο μάθησης του «Προγράμματος Διδασκαλίας για Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης».

Όσον αφορά τις υποβόσκουσες έννοιες, θα πρέπει να ανακαλέσουμε στη μνήμη μας ορισμένες βασικές αρχές:

- Η ανάλυση αναγκών της κατάρτισης.

Αν και οι ενότητες και οι πόροι που παρουσιάστηκαν αναπτύχθηκαν στη βάση μιας εξωτερικής δραστηριότητας, η οποία πραγματοποιήθηκε σε όλες τις χώρες εταίρους (με αλφαβητική σειρά: Αυστρία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Κροατία, Κύπρος), κάθε επιμορφωτική συνάντηση με μια νεοσυσταθείσα ομάδα μαθητευόμενων χρειάζεται ένα «αρχικό στάδιο», το οποίο θα είναι λίγο πολύ επίσημα οργανωμένο και θα τρέχει ή θα παρακολουθείται από πλευράς άλλων επαγγελματιών (για παράδειγμα σύμβουλων καθοδήγησης ή κοινωνικών λειτουργών), ώστε να είναι ενήμεροι για τις ανάγκες της συγκεκριμένης ομάδας μαθητευόμενων.

- Η προσέγγιση προς τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Ένα μαθησιακό αποτέλεσμα αποτελεί μια δήλωση των όσων αναμένεται να μάθει, να κατανοήσει ή να είναι σε θέση να κάνει ο μαθητευόμενος μετά την επιτυχή ολοκλήρωση μιας ενότητας επιμόρφωσης/κατάρτισης ή όλου του προγράμματος κατάρτισης. Τα μαθησιακά αποτελέσματα θα πρέπει να συμπεριλαμβάνουν ένα κατάλληλο ρήμα δράσης που να καταδεικνύει την απόκτηση γνώσης, δεξιότητας (-ων) ή ικανότητας¹.

- Οι καταλληλότερες διδακτικές προσεγγίσεις για ενήλικες μαθητευόμενους.

Οι ενήλικες συχνά εκδηλώνουν ανησυχίες σχετικά με τη συμμετοχή τους σε τμήματα και οι εκπαιδευτές και/ή οι διευκολυντές θα πρέπει να μεριμνούν για τη δημιουργία ενός ασφαλούς και έμπιστου περιβάλλοντος, το οποίο θα προωθεί σταδιακά τις ανταλλαγές μεταξύ των συμμετεχόντων μέσω της χρήσης ανοικτών ερωτημάτων, του διαλόγου, της ακρόασης με σεβασμό και της αποφυγής άσκησης κριτικής. Ίσως είναι αποτελεσματικό να υπογραμμίσετε όσα είναι σημαντικά και ουσιαστικά για τους μαθητευόμενους, ώστε να αυξηθεί το κίνητρο τους και η μάθηση να γίνει προτεραιότητα και (ευχαρίστηση) μεταξύ των άλλων δραστηριοτήτων στη καθημερινή τους ζωή.

- Κατανόηση του τρόπου μάθησης των εκπαιδευόμενων.

Αν μπορέσετε να ακολουθήσετε μια ομάδα εκπαιδευόμενων με σταθερό τρόπο, δηλαδή μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των προγραμμάτων κατάρτισης, είναι χρήσιμο να δώσετε προσοχή στους τρόπους μάθησης τους, ώστε να προσαρμόσετε

¹ <https://www.tcd.ie/CAPSL/TIC/guidelines/design/outcomes/#guide>

καλύτερα τις ενότητες στα μέτρα τους και να αποκτήσετε νέα ερεθίσματα για την από κοινού ανάπτυξη πιο στοχευμένων υλικών κατάρτισης.

- Τα περιβάλλοντα μάθησης.

Έχοντας επίγνωση του πόσο σημαντικό είναι να συνδέεται η γνώση με τις άμεσες και καθημερινές εμπειρίες των ανθρώπων, στη περίπτωση του **Προγράμματος Διδασκαλίας ENGAGE για Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης**, οι εκπαιδευτές θα πρέπει ενθαρρύνουν όσο το δυνατό περισσότερο τις υπαίθριες δραστηριότητες, επιτρέποντας έτσι μια απτή επαφή με τα φυσικά και τα ανθρωπογενή περιβάλλοντα, πέραν των συνηθισμένων πλαισίων διαβίωσης των μαθητευόμενων.

- Η αυτόνομη μάθηση και η επικοινωνία σε άλλες Ευρωπαϊκές γλώσσες.

Η πρόταση μάθησης ENGAGE επικεντρώνεται και στην εξάσκηση της αυτόνομης μάθησης, η οποία δε περιλαμβάνει μόνο την ατομική μελέτη, αλλά και τη μελέτη σε ζευγάρια, όπως για παράδειγμα την από κοινού παρακολούθηση ενός από τα βίντεο που επιλέχθηκαν για τη κάθε ενότητα κατάρτισης. Καθότι τα βίντεο και οι έντυποι πόροι είναι στα Αγγλικά, οι μαθητευόμενοι από άλλα Ευρωπαϊκά κράτη θα μπορούσαν να επωφεληθούν την αυτόνομη μάθηση μέσω της εξοικείωσης με τη ξένη γλώσσα. Επίσης, το έργο εστιάζει στις ψηφιακές δεξιότητες. Μέσω της εξερεύνησης του ηλεκτρονικού υλικού κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι θα βιώσουν το μαθησιακό περιβάλλον, έχοντας αυξημένη ευαισθητοποίηση αναφορικά με τις ευκαιρίες και τους κινδύνους του.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ

Το **Εγχειρίδιο ENGAGE** απευθύνεται σε «πολλαπλασιαστές», οι οποίοι ασχολούνται με τις κοινότητες μεταναστών μέσω της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης².

Είναι εκπαιδευτές, καθηγητές, διευκολυντές, κοινωνικοί λειτουργοί και εθελοντές, οι οποίοι έχουν ως στόχο τη παροχή βοήθειας στη διαδικασία ενσωμάτωσης των κοινοτήτων μεταναστών, μέσω των προτεινόμενων δραστηριοτήτων, δίνοντας αξία στο ρόλο και στη συνεισφορά των γυναικών.

Οι διευκολυντές/ καθηγητές μπορούν να μεταχειριστούν το πρόγραμμα διδασκαλίας με πολύ ευέλικτο τρόπο, χρησιμοποιώντας το στη πληρότητα του ή επιμέρους και προσαρμόζοντας μεμονωμένες πτυχές του στις συγκεκριμένες ανάγκες της ομάδας μαθητευόμενων τους, επειδή η κάθε ενότητα είναι αυτοτελής.

Το Πρόγραμμα Διδασκαλίας ENGAGE είναι διαρθρωμένο σε 100 ώρες, οι οποίες χωρίζονται μεταξύ των μαθημάτων πρόσωπο με πρόσωπο (36 ώρες) και της αυτόνομης μάθησης (64 ώρες). Στο αναλυτικό πρόγραμμα που υπάρχει πιο κάτω μπορείτε να βρείτε όλες τις οδηγίες κάθε ενότητας για την αποτελεσματική και ενδιαφέρουσα διεξαγωγή της κατάρτισης.

² <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/validation-non-formal-and-informal-learning/european-inventory/european-inventory-glossary>

Οι καθηγητές/ διευκολυντές στηρίζονται μέσω της χρήσης της **Πλατφόρμας Ηλεκτρονικής Μάθησης ENGAGE**, η οποία περιλαμβάνει όλους τους πόρους που αναπτύχθηκαν για τους τελικούς χρήστες, δηλαδή τις γυναίκες που ενδιαφέρονται να προάγουν ίσες ευκαιρίες για τις ίδιες και για άλλες γυναίκες και κορίτσια με μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Μπορείτε να μεταβείτε στη Πλατφόρμα μέσω του πιο κάτω συνδέσμου:

<http://engageproject.eu/en/e-learning>

Επιπρόσθετα, οι διαδικτυακοί πόροι ENGAGE μπορούν να χρησιμοποιούνται και σε τυπικά περιβάλλοντα, αξιοποιώντας τις ασκήσεις του Σύνολου Εργαλείων, οι οποίες παρέχονται σε διαφορετικές γλώσσες: Αγγλικά, Αραβικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Κροατικά.

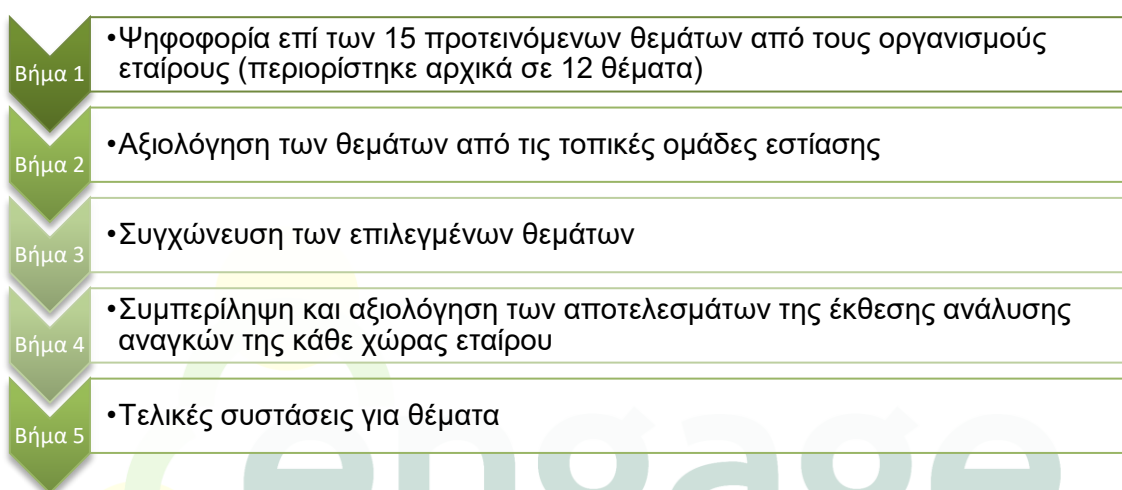
Μπορείτε να μεταβείτε στο Σύνολο Εργαλείων μέσω του πιο κάτω συνδέσμου:

<http://engageproject.eu/en/e-learning/toolkit>

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Κατά τη διάρκεια των προκαταρκτικών εργασιών για τη προετοιμασία του *Προγράμματος Διδασκαλίας ENGAGE για τις Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης (IO1)* και κατ'επέκταση του Εγχειρίδιο ENGAGE, προσδιορίστηκαν 6 βασικοί τομείς, στους οποίους θα αναφερθούμε στη συνέχεια ως θέματα του προγράμματος διδασκαλίας, σύμφωνα με τις προτιμήσεις της κάθε χώρας εταίρου (βασισμένο στους οργανισμούς εταίρους και τα αποτελέσματα των ομάδων εστίασης). Η διαδικασία προσδιορισμού περιείχε τα ακόλουθα πέντε βήματα, ώστε να εξασφαλιστεί μια συστηματική προσέγγιση σύμφωνα με τις ανάγκες της κατάρτισης:

Πέντε βήματα για το προσδιορισμό των έξι βασικών τομέων/ θεμάτων του προγράμματος διδασκαλίας

Βήμα 1

Αρχικά, προτάθηκαν δεκαπέντε θέματα, τα οποία θεωρήθηκαν ουσιαστικά και χρήσιμα για την υποστήριξη των μεταναστριών, ώστε να γίνουν «πρεσβευτές ενσωμάτωσης» και ηγέτιδες της κοινότητας τους. Για το κάθε θέμα ψήφισαν πέντε από τους έξι οργανισμούς εταίρους. Στα πλαίσια του βήματος αυτού, αποκλείστηκαν τα τρία από τα δεκαπέντε θέματα με τις λιγότερες ψήφους (σημειωμένα με κόκκινο). Οι αξιολογήσεις των οργανισμών εταίρων αναγράφονται στο πίνακα 1 που ακολουθεί πιο κάτω.

Πίνακας 1: Αξιολόγηση των οργανισμών εταίρων

Θέματα		Ψήφοι
1	Συμμετοχή των πολιτών στα κοινά	5
2	Ενδυνάμωση της κοινότητας	5
3	Διαχείριση συγκρούσεων	5
4	Ηγετικές ικανότητες	5
5	Ψηφιακές δεξιότητες	5
6	Αξίες και πολιτιστική ταυτότητα	5
7	Ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής	5
8	Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας	4
9	Διαπροσωπικές δεξιότητες	4
10	Βιογραφικό έργο	3
11	Ισότητα των φύλων	3
12	Δικτύωση	3
13	Σύμπραξη και συνεργατική μάθηση	2
14	Προκαταλήψεις, διακρίσεις και στερεότυπα	2
15	Αυτεπίγνωση	2

Βήμα 2

Τα τρία θέματα με τις χαμηλότερες βαθμολογίες («Σύμπραξη και συνεργατική μάθηση», «Προκαταλήψεις, διακρίσεις και στερεότυπα» και «Αυτεπίγνωση») αποκλείστηκαν πριν από το επόμενο βήμα αξιολόγησης, ήτοι τη συμμετοχή των ομάδων εστίασης. Ζητήθηκε από συνολικά 43 συμμετέχοντες, προερχόμενους από όλες τις χώρες εταίρους, να υποδείξουν το βαθμό σχετικότητας του κάθε θέματος του έργου σε μια κλίμακα από το ένα μέχρι το τέσσερα (αρχίζοντας από «Στοιχειώδες- Σχετικό- Όχι τόσο σχετικό- Άσχετο»).

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής κατέδειξαν ένα βαθμό αμφισημίας μεταξύ των χωρών. Καθότι ο αριθμός των συμμετεχόντων από κάθε χώρα διέφερε (σημαντικά)³ και τα θέματα του προγράμματος διδασκαλίας δεν αναπτύχθηκαν ανά χώρα, δόθηκε προτεραιότητα στο συνολικό αριθμό των ψήφων υπέρ του κάθε θέματος. Τα αποτελέσματα συνοψίστηκαν και ταξινομήθηκαν, όπως απεικονίζονται στο πίνακα 2 που ακολουθεί πιο κάτω.

Πίνακας 2: Αξιολόγηση των τοπικών ομάδων εστίασης

		Στοιχειώ δες	Σχετικό	Όχι τόσο σχετικό	Άσχετο	Δ.Ε.
1	Διαπροσωπικές δεξιότητες	67%	33%			
2	Δικτύωση	63%	26%	9%	2%	
3	Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας	53%	42%	5%		
4	Ισότητα των φύλων	53%	28%	19%		

³ Αυστρία: 9, Κροατία: 6, Κύπρος: 6, Γαλλία: 3, Ιρλανδία: 6, Ιταλία: 13.

5	Αξίες και πολιτιστική ταυτότητα	49%	49%			2%
6	Ενδυνάμωση της κοινότητας	49%	42%		7%	2%
7	Συμμετοχή των πολιτών στα κοινά	44%	42%	14%		
8	Ηγετικές ικανότητες	42%	49%	9%		
9	Ψηφιακές δεξιότητες	37%	52%	9%		2%
10	Βιογραφικό έργο	37%	42%	21%		
11	Διαχείριση συγκρούσεων	30%	42%	26%	2%	
12	Ισορροπία μεταξύ της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής	28%	51%	21%		

Βήμα 3

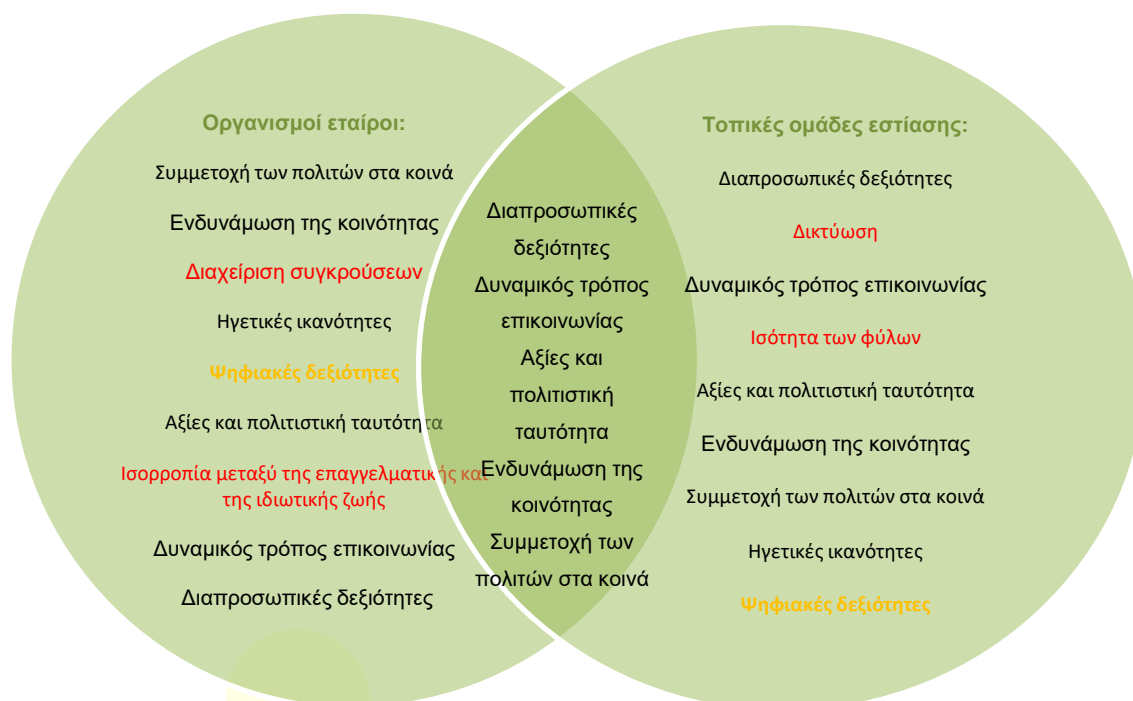
Στο ακόλουθο βήμα, συγκρίθηκαν τα αποτελέσματα των δύο ομάδων αξιολόγησης και προσδιορίστηκαν τα θέματα για τους βασικούς τομείς που αναπτύχθηκαν στα περαιτέρω παραδοτέα του έργου. Τα εννέα θέματα με την υψηλότερη βαθμολογία καταγράφηκαν και συγκρίθηκαν μεταξύ τους. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτά, προσδιορίστηκαν πέντε τομείς, οι οποίοι λάμβαναν με συνέπεια την υψηλότερη βαθμολογία από τις δύο ομάδες ανατροφοδότησης, όπως απεικονίζεται στο σχήμα 1 πιο κάτω. Οι τομείς αυτοί έχουν καταγραφεί στο αλληλεπικαλυπτόμενο μέρος του σχήματος και ως εκ τούτου, θεωρούνται τα θέματα του προγράμματος διδασκαλίας.

Οι υπόλοιποι τομείς, είτε αναφέρθηκαν μόνο από πλευράς της μιας ομάδας αξιολόγησης ή έχουν χαμηλές βαθμολογίες. Οι τομείς αυτοί έχουν σημειωθεί με κόκκινο χρώμα. «Οι ψηφιακές δεξιότητες» είναι σημειωμένες με κίτρινο χρώμα, καθότι αντιπροσωπεύουν ένα πεδίο, το οποίο επισημάνθηκε και από τις δύο ομάδες, ωστόσο έλαβε χαμηλή βαθμολογία και ως εκ τούτου δε συμπεριλήφθηκε στους έξι βασικούς τομείς.

Ο τομέας αυτός (ψηφιακές δεξιότητες) είναι ιδιαίτερα ελλιπής σε ορισμένες από τις χώρες εταίρους όσον αφορά τον ενήλικο πληθυσμό, ωστόσο οι μαθητευόμενοι μπορούν να εξασκήσουν τις δεξιότητες αυτές στα πλαίσια των συναντήσεων αυτοδιδασκαλίας, οι οποίες δύνανται να συμπεριλάβουν τη χρήση εγχειριδίων και διαδικτυακών πόρων που διατίθενται στη Πλατφόρμα Ηλεκτρονικής Μάθησης ENGAGE και στο Σύνολο Εργαλείων.

Σχήμα 1: Συγκώνευση των θεμάτων που συλλέχτηκαν από τις δύο ομάδες ανατροφοδότησης

Πίνακας 3: Βασικοί τομείς που προσδιορίστηκαν

Προσδιοριζόμενα θέματα	
1	Διαπροσωπικές δεξιότητες
2	Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας
3	Αξίες και πολιτιστική ταυτότητα
4	Ενδυνάμωση της κοινότητας
5	Συμμετοχή των πολιτών στα κοινά
6	Ηγετικές ικανότητες

Περαιτέρω σχόλια:

Στα πλαίσια της έρευνας, οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να υποδείξουν επιπρόσθετα θέματα, τα οποία θεωρούν χρήσιμα για το πρόγραμμα διδασκαλίας. Τα αποτελέσματα αναγράφονται πιο κάτω:

Ένας σημαντικός τομέας που αναφέρθηκε ήταν η άρτια εκμάθηση της γλώσσας της χώρας υποδοχής (θα μπορούσε να ισχύει ακόμη και ως προϋπόθεση για τους άλλους τομείς).

Πέραν της γλώσσας, οι διάφοροι ερωτηθέντες αναφέρθηκαν σε θέματα, τα οποία αντιστοιχούν στις διαπολιτισμικές ικανότητες. Για το θέμα αυτό, προτάθηκαν πτυχές όπως η διαπολιτισμική επικοινωνία, ο διαπολιτισμικός διάλογος, η καταπολέμηση των διακρίσεων και οι προκαταλήψεις/ τα στερεότυπα.

Επίσης, προτάθηκαν τομείς σχετικά με την *οικογένεια* και την *αστική ζωή*, όπως η συμμετοχή ολόκληρης της οικογένειας σε δραστηριότητες στη κοινότητα τους, η πολιτική τόλμη, η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της πολιτικής και των θεσμών στις χώρες

εταίρους, η διαχείριση της οικογένειας ή οι δεξιότητες που απαιτούνται για να εργαστεί κάποιος σε ένα διαγενεακό περιβάλλον.

Ακόμη, οι ερωτηθέντες θεωρούν ως χρήσιμα θέματα για την ομάδα στόχος δεξιότητες, όπως ο *στρατηγικός τρόπος σκέψης, η αυτοπαρουσίαση, η πρόληψη του συνδρόμου επαγγελματικής εξουθένωσης και οι δεξιότητες διευκόλυνσης.*

Βήμα 4

Οι βασικές πτυχές των αποτελεσμάτων της ανάλυσης αναγκών για τη κατάρτιση, οι οποίες ερευνήθηκαν και συνοψίστηκαν στις εθνικές εκθέσεις της κάθε χώρας εταίρου, έχουν ληφθεί υπόψη για γνωμοδότηση, ώστε να συμπληρώσουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, να ενσωματώσουν τις ανάγκες της κατάρτισης και να αναπτύξουν τα θέματα του προγράμματος διδασκαλίας σύμφωνα με αυτά.

Με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσης αναγκών για τη κατάρτιση στη **Κροατία**, δεν παρέχονται μαθήματα εκμάθησης της γλώσσας, ούτε ενσωμάτωση στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα για άτομα άνω των 18 ετών. Παρατηρείται μια τάση προς τη περιθωριοποίηση και ως εκ τούτου, παρουσιάζεται μια ανάγκη ενδυνάμωσης της δεξιότητας άσκησης της ιδιότητας του πολίτη, καθώς και της παροχής μαθημάτων ενσωμάτωσης, ευαισθητοποιημένων ως προς τη διάσταση του πολιτισμού και του φύλου. Μια από τις συστάσεις για τη πολιτική ήταν «να δοθεί ώθηση και να αναπτυχθεί η ενδοϋπηρεσιακή και η διυπηρεσιακή συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων φορέων και των τοπικών κοινοτήτων, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, της ακαδημαϊκής κοινότητας και των πρεσβευτών των μεταναστών, ώστε να προωθηθεί η ενσωμάτωση των μεταναστών.»

Τα αποτελέσματα από την **Ιταλία** αναφέρουν, ότι θέματα, όπως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η σωματική άσκηση, η στέγαση, η βοήθεια και η συμμετοχή των γυναικών, είναι σημαντικά. Απαιτούν γνώση των εθνικών δομών και ως εκ τούτου, πρόσβαση σε πληροφορίες. Η αδυναμία πρόσβασης σε πληροφορίες, όπως για παράδειγμα νομικές πληροφορίες με θέμα τη κοινωνική πρόνοια, τη χρηματοδότηση και τη διαδικασία χορήγησης ασύλου, κοινοποιήθηκε στην έκθεση από τη **Κύπρο**.

Τα αποτελέσματα μοιάζουν με αυτά στην **Ιρλανδία**, όπου η περιθωριοποίηση των αλλοδαπών ομάδων αποτελεί πρόβλημα. Τομείς όπως η υγεία, η πληροφόρηση, η ενδυνάμωση των κοινοτήτων, η απομόνωση από τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, οι περιορισμοί στην εκπαίδευση, η γλώσσα, η έλλειψη γνώσεων αναφορικά με τη πολιτική και τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, καθώς και η ένταξη στην αγορά εργασίας, οι οποίοι έχουν υποδειχθεί ως τα συγκριτικά αποτελέσματα στην **Αυστρία**, απαιτούν μέτρα ενδυνάμωσης, πληροφόρησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες, το κρατικό σύστημα στη **Γαλλία** προσφέρει πολλά μέτρα ενσωμάτωσης, όπως δωρεάν μαθήματα εκμάθησης της γλώσσας. Αν και υπάρχουν και στη συγκεκριμένη περίπτωση κενά στις πολιτικές ενσωμάτωσης που επισημάνθηκαν στην εθνική έκθεση, κάτι το οποίο μπορούμε να μάθουμε από τις πρωτοβουλίες, είναι ότι κατάρτιση των μεταναστριών με χαμηλή εξειδίκευση θα πρέπει

να διευθετείται κοντά στο περιβάλλον και τη πραγματικότητα τους, χρησιμοποιώντας καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις, όπως η συνεργασιακή μάθηση και η μάθηση βασισμένη στα συμφραζόμενα. Οι μέθοδοι αυτές επικεντρώνονται στη συμμετοχή κατά τη μάθηση, υποκινούνται μέσω ενός λειτουργικού σκοπού και μπορούν να ενδυναμώσουν τις γυναίκες, ώστε να εμπλέκονται σε δραστηριότητες συμμετοχής στα κοινά, μέσω της ευαισθητοποίησης, της κατανόησης και της απόκτησης αυτοπεποίθησης.

Βήμα 5

Στο τελικό βήμα, συνάγονται συμπεράσματα και προτείνονται συστάσεις για τη συγκεκριμενοποίηση και την εστίαση των θεμάτων (βλ. πίνακα 4):

Όπως υποδεικνύουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης αναγκών για τη κατάρτιση στις διάφορες χώρες, η περιθωριοποίηση των αλλοδαπών ατόμων αποτελεί πρόβλημα. Τα θέματα που αφορούν τη *συμμετοχή των πολιτών στα κοινά* και την *ενδυνάμωση της κοινότητας* θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη πτυχή αυτή, ώστε να αναπτυχθεί περιεχόμενο, το οποίο θα αποσκοπεί στη καταπολέμηση της περιθωριοποίησης.

Τα αποτελέσματα του «τμήματος σχόλια και παρατηρήσεις» της έκθεσης καταδεικνύουν, ότι οι ερωτηθέντες θεωρούν χρήσιμα και θέματα, όπως η καταπολέμηση των προκαταλήψεων/των διακρίσεων. Εντούτοις, στην αξιολόγηση των οργανισμών των χωρών εταίρων το θέμα αποκλείστηκε. Αν και δεν αποτελεί ένα βασικό τομέα αυτό καθεαυτό, οι διακρίσεις συνδέονται με τη περιθωριοποίηση. Συνεπώς, η καταπολέμηση των προκαταλήψεων/ των διακρίσεων μπορεί να αποτελέσει ένα υποθέμα, το οποίο μπορεί να προσεγγιστεί στα πλαίσια ενός από τους προαναφερθέντες βασικούς τομείς.

Τα θέματα που αφορούν την ενίσχυση της ιδιωτικής ζωής μέσω της ένταξης στην αγορά εργασίας, καθώς και ζητήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, τα δικαιώματα και η συμμετοχή των γυναικών θα πρέπει να κοινοποιηθούν αποτελεσματικά στην ομάδα στόχος. Συνεπώς, προτείνεται να συμπεριληφθούν θέματα αναφορικά με τη διαπολιτισμική επικοινωνία/ το διαπολιτισμικό διάλογο, όπως έχει επισημανθεί στην ανατροφοδότηση της έκθεσης, καθώς και θέματα σχετικά με την ισότητα των φύλων, τα οποία έλαβαν υψηλή βαθμολογία στην ανατροφοδότηση των τοπικών ομάδων εστίαση, ως μέρος ενός βασικού τομέα, όπως οι *αξίες και η πολιτιστική ταυτότητα*.

Πτυχές, όπως η εμπλοκή της οικογένειας σε δραστηριότητες στη κοινότητα, η διαχείριση της οικογένειας ή οι δεξιότητες που απαιτούνται για να εργαστεί κάποιος σε ένα διαγενεακό περιβάλλον, οι οποίες έχουν αναφερθεί από τους ερωτηθέντες θα μπορούσαν να ενταχθούν στο θέμα *ενδυνάμωση της κοινότητας*.

Η ενδυνάμωση της κοινότητας απαιτεί σε πρώτη φάση την ενδυνάμωση των επωφελούμενων της. Για να επιτευχθεί αυτό, *οι διαπροσωπικές δεξιότητες, ο δυναμικός τρόπος επικοινωνίας*, καθώς και *οι ηγετικές ικανότητες* μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθεροποιητικοί παράγοντες, επιτρέποντας στα άτομα να συμμετάσχουν στη κοινωνία.

Θέματα σχετικά με την παιδεία, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τη κατάρτιση και την (εξεύρεση) εργασία(ς) μπορούν να ενσωματωθούν στο βασικό τομέα της *συμμετοχής των πολιτών στα κοινά*, καθώς η συμμετοχή στη κοινωνία σημαίνει και τη συμμετοχή στο δημόσιο βίο (περιλαμβανομένου της παιδείας ή της απασχόλησης).

Σύμφωνα με την ανατροφοδότησης της έκθεσης, η τόλμη και η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της πολιτικής και των θεσμών στις χώρες εταίρους έχουν προταθεί ως θέματα. Η ανάγκη για συνεργασία μεταξύ των θεσμών και των κοινοτήτων έχει κοινοποιηθεί και ως μια σύσταση πολιτικής στην κροατική έκθεση της ανάλυσης αναγκών για τη κατάρτιση. Οι πτυχές αυτές μπορούν να συμπεριληφθούν στο τομέα του *δυναμικού τρόπου επικοινωνίας*.

Δεξιότητες, όπως ο στρατηγικός τρόπος σκέψης, η αυτοπαρουσίαση, η αντιμετώπιση του άγχους και οι δεξιότητες διευκόλυνσης, αποτελούν χρήσιμα θέματα σύμφωνα με την ανατροφοδότηση των ερωτηθέντων. Θα μπορούσαν να αποτελέσουν κομμάτι των βασικών τομέων *διαπροσωπικές δεξιότητες και ηγετικές ικανότητες*.

Με βάση την ανατροφοδότηση της ανάλυσης αναγκών για τη κατάρτιση, η γνώση του κανονιστικού πλαισίου είναι καίριας σημασίας, ώστε να είναι κάποιος σε θέση να αντιμετωπίσει τις αρμόδιες αρχές, τα αναπτυξιακά ιδρύματα κτλ. Οι πτυχές αυτές θα μπορούσαν να καταταχθούν στο τομέα της *συμμετοχής των πολιτών στα κοινά*.

Εντούτοις, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι οι κανονισμοί, τα εκπαιδευτικά συστήματα, οι δομές κατάρτισης και απασχόλησης ποικίλουν μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών που συμμετέχουν στο έργο και συνεπώς, θα ήταν δύσκολο να αναπτυχθούν με ενιαίο τρόπο. Μια τοπική προσέγγιση, αντί μιας παγκόσμιας, θα μπορούσε να δικαιολογηθεί στη περίπτωση αυτή.

Σύμφωνα με τα πρόσθετα σχόλια και τις παρατηρήσεις των ερωτηθέντων, η άρτια εκμάθηση της εθνικής γλώσσας αποτελεί προϋπόθεση. Το σχόλιο αυτό συμπίπτει με τα αποτελέσματα της ανάλυσης αναγκών για τη κατάρτιση στη Κροατία, όπου αναφέρθηκε, ότι δεν διατίθεται επαρκής παροχή γλωσσικής κατάρτισης στη χώρα. Αν και η παροχή της γλωσσικής κατάρτισης θα υπερέβαινε το αντικείμενο του έργου, θα μπορούσε να προταθεί η συμπερίληψη της προφορικής συνομιλίας ως μεγάλο κομμάτι των δραστηριοτήτων, ώστε να προωθηθεί η επικοινωνία και οι γλωσσικές δεξιότητες.

Ως τελική σύσταση, προτείνεται η ανάπτυξη περιεχομένων που να συνδέονται στενά με τη πραγματικότητα των επωφελούμενων και η χρήση παιδαγωγικών προσεγγίσεων, όπως η συνεργατική μάθηση, η οποία εστιάζει στην ενεργή συμμετοχή κατά τη μάθηση, τη κινητοποίηση και την ενδυνάμωση των ατόμων, σύμφωνα με την γαλλική έκθεση ανάλυσης αναγκών για τη κατάρτιση.

Ο παρακάτω πίνακας 4 απεικονίζει τα συνοψισμένα συμπεράσματα και τις εισηγήσεις που περιγράφηκαν στο τελευταίο κεφάλαιο και προτείνουν τη συγκεκριμενοποίηση,

καθώς και υποθέματα, βασισμένα στα αποτελέσματα της συνολικής διαδικασίας αξιολόγησης.

Πίνακας 4: Προσδιορισμένοι βασικοί τομείς με τα προτεινόμενα υποθέματα

	Προσδιορισμένοι τομείς	Υποθέματα
1	Διαπροσωπικές δεξιότητες	Ενδυνάμωση των επωφελομένων, δεξιότητες διευκόλυνσης
2	Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας	Συνεργασία με τους θεσμούς
3	Αξίες και πολιτιστική ταυτότητα	Ισότητα των φύλων, διαπολιτισμική επικοινωνία/ διαπολιτισμικός διάλογος
4	Ενδυνάμωση της κοινότητας	Καταπολέμηση των διακρίσεων/ των προκαταλήψεων, διαγενεακή εργασία, διαχείριση της οικογένειας, εμπλοκή των οικογενειών στις κοινότητες
5	Συμμετοχή των πολιτών στα κοινά	Γνώση του κανονιστικού πλαισίου, παιδεία, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κατάρτισης και (εξεύρεση) εργασία(ς)
6	Ηγετικές ικανότητες	Στρατηγικός τρόπος σκέψης, αυτοπαρουσίαση, αντιμετώπιση του άγχους

Στα πλαίσια του Προγράμματος Διδασκαλίας ENGAGE για τις Ηγέτιδες Ενσωμάτωσης, οι Γνώσεις, οι Δεξιότητες και οι Ικανότητες ορίστηκαν ως τα προγραμματισμένα Μαθησιακά Αποτελέσματα⁴ για τα έξι αυτά θέματα. Στη συνέχεια, χρησιμοποιήθηκαν στους ακόλουθους πίνακες του Εγχειριδίου ENGAGE.

⁴ Δηλώσεις των όσων γνωρίζει, κατανοεί ή να είναι σε θέση να κάνει ο μαθητευόμενος/ο εργαζόμενος μετά την ολοκλήρωση μιας μαθησιακής διαδικασίας, οι οποίες καθορίζονται με βάση τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες.

1^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Διαπροσωπικές δεξιότητες

1.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Διαπροσωπικές δεξιότητες	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
	<p>Η μαθητευόμενη θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναλύει διάφορες πτυχές της επικοινωνίας, των ρόλων και των οπτικών γωνιών • αξιολογεί τα κοινωνικά περιβάλλοντα και να αντιμετωπίζει διάφορες προσωπικότητες, τεταμένες καταστάσεις και τη πίεση • επιδεικνύει δεξιότητες διευκόλυνσης, ώστε να ενδυναμώνει και να ενθαρρύνει άλλους, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες τους 		
	ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
<p>Η μαθητευόμενη γνωρίζει και κατανοεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ λίστα με παράγοντες για τη βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων, συμπεριλαμβανομένου των (λεκτικών και μη-λεκτικών) σημάτων επικοινωνίας, ○ ανάκληση των βασικών μεθόδων διδασκαλίας ενηλίκων, τονίζοντας τις διαπροσωπικές πτυχές, π.χ. ομαδική εργασία και ακρόαση. 	<p>Η μαθητευόμενη είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ αναλύει και να ανταποκρίνεται σε διάφορες καταστάσεις, επιδεικνύοντας συνεργασία, δεξιότητες ακρόασης και επικοινωνιακές δεξιότητες, ○ περιγράφει συνοπτικά το περιεχόμενο και τις διδακτικές, ώστε να επιμορφώσει μια ομάδα αναφορικά με το ρόλο της. 	<p>Η μαθητευόμενη εφαρμόζει τις γνώσεις και τις δεξιότητες κατά τη:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ συμμετοχή σε μια διαλλακτική συζήτηση με ομότιμους σχετικά με ένα θέμα που αποτελεί αντικείμενο ενδιαφέροντος (κοινότητα, πολιτισμός κτλ), ○ παροχή βοήθειας στη διεξαγωγή ενός μαθήματος/ μιας συνάντησης ακολουθώντας τις οδηγίες και επίδειξη ενσυναίσθησης και επικοινωνιακών δεξιοτήτων. 	

1.2 Οδηγίες

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Εισαγωγή και παιχνίδι γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής καλωσορίζει όλες τις μαθητευόμενες στη συνάντηση πρόσωπο με πρόσωπο και παρέχει μια συνοπτική εικόνα των θεμάτων που θα καλυφθούν κατά τη διάρκεια της κατάρτισης. • Ακολούθως, ο εκπαιδευτής επεξηγεί τις οδηγίες της δραστηριότητας γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου», η οποία εισάγει τις μαθητευόμενες στο θέμα των διαπροσωπικών δεξιοτήτων. • Η δραστηριότητα θα βοηθήσει την ομάδα να εξασκήσει την ακρόαση και την ανταπόκριση προς άλλα άτομα, καθώς και θα διευκολύνει την αρχική επαφή μεταξύ των μαθητευόμενων. • Στο δεύτερο γύρο του παιχνιδιού, ζητείται από τη κάθε μαθητευόμενη να αναφερθεί στις προσδοκίες που έχει από τη κατάρτιση. 	20'	<p>Πρόγραμμα/ Επισκόπηση του περιεχομένου της κατάρτισης. Διάγραμμα παρουσίασης και μαρκαδόροι για την ανατροφοδότηση. Σχετικό ενημερωτικό έντυπο για τη δραστηριότητα γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου».</p>	<p>Οι μαθητευόμενες θα συμμετάσχουν στη δραστηριότητα γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου» και θα συμβάλουν στην ανατροφοδότηση της ομάδας.</p>
<p>Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής κάνει μια σύντομη θεωρητική εισαγωγή στο θέμα των διαπροσωπικών δεξιοτήτων, χρησιμοποιώντας τις διαφάνειες PowerPoint. • Μέσω των διαφανειών, οι μαθητευόμενες συζητούν για διάφορες πτυχές των διαπροσωπικών δεξιοτήτων και τους λόγους για τους οποίους είναι σημαντικές στον επαγγελματικό τομέα. 	15'	<p>Διαφάνειες PowerPoint. Προβολέας διαφανειών και οθόνη. Φορητός υπολογιστής Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες θα κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθηση τους. Οι μαθητευόμενες θα συμμετέχουν στη συζήτηση.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής παρουσιάζει την ομαδική δραστηριότητα, με αντικείμενο εργασίας μια περιπτώσιολογική μελέτη. • Για την εισαγωγή του εργαλείου αυτού, ο εκπαιδευτής μοιράζει σε όλες τις μαθητευόμενες το σχετικό ενημερωτικό έντυπο με τη περιγραφή της μελέτης. • Οι μαθητευόμενες διαβάζει το κείμενο ατομικά και σημειώνουν τις συναφείς πτυχές. • Οι μαθητευόμενες συζητούν, σε μικρές ομάδες, κάθε σημείο και παραθέτουν/ συνοψίζουν τα σημαντικότερα. • Ο στόχος της δραστηριότητας είναι η δημιουργία μιας λίστας, η οποία θα αντανakλά τους προσδιορισμένους παράγοντες που ευνοούν τη βελτίωση της κοινωνικής κατάστασης και των διαπροσωπικών σχέσεων. • Κάθε ομάδα συνοψίζει τα ευρήματα της σε ένα φύλλο χαρτιού του διαγράμματος παρουσίασης και τα παρουσιάζει στην ευρύτερη ομάδα. 	30'	Σχετικό ενημερωτικό έντυπο. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.	Οι μαθητευόμενες θα κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθηση τους και θα τις παρουσιάσουν στην ομάδα.
Διάλειμμα	15'		
<p>Ομαδική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η δραστηριότητα υποστηρίζει τις μαθητευόμενες στην ανάπτυξη ευαισθητοποίησης προς τα σήματα επικοινωνίας, καθώς και στη παρατήρηση των άλλων και στην εκμάθηση από αυτούς, ώστε να είναι σε θέση οι ίδιες να αντιμετωπίσουν διάφορες προσωπικότητες, τεταμένες καταστάσεις και πίεση. • Για την εκτέλεση της δραστηριότητας, ο εκπαιδευτής μοιράζει την ομάδα σε μικρότερες ομάδες των τριών ατόμων. • Ζητείται από τις μαθητευόμενες να χρησιμοποιήσουν το σχετικό ενημερωτικό έντυπο και να φέρουν σε πέρας 3 διαφορετικά παιχνίδια υπόδυσης ρόλων. Κάθε φορά που επαναλαμβάνεται το σενάριο, τα μέλη της ομάδας αλλάζουν ρόλο μεταξύ τους, ώστε να βιώσουν και τις 3 οπτικές γωνίες (συνεντευξιάζουσα, συνεντευξιαζόμενη, παρατηρήτρια). • Ζητείται από τη παρατηρήτρια να κρατάει σημειώσεις. 	30'	Σχετικό ενημερωτικό έντυπο. Φύλλα χαρτιού για το διάγραμμα παρουσίασης. Χρωματιστοί μαρκαδόροι. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.	Οι μαθητευόμενες θα κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθηση τους.

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ατομική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μετά την ομαδική δραστηριότητα, κάθε μαθητευόμενη επανεξετάζει ατομικά της σημειώσεις που κράτησε ως παρατηρήτρια. • Ζητείται από τις μαθητευόμενες να αναλογιστούν τη κατάσταση, τις αντιλήψεις τους και τα αισθήματα τους. • Οι μαθητευόμενες αναλύουν τη κατάσταση, συζητούν τα πλεονεκτήματα και τα εμπόδια και προτείνουν λύσεις για τη βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων υπό τη μορφή μιας σύντομης γραπτής έκθεσης. • Στο τέλος της δραστηριότητας, κάθε μαθητευόμενη παρουσιάζει συνοπτικά τα ευρήματα της στην ομάδα • Ο εκπαιδευτής κρατά σημειώσεις στο διάγραμμα παρουσίασης και συνοψίζει τα αποτελέσματα στο τέλος της δραστηριότητας. 	30'	Φύλλα χαρτιού για το διάγραμμα παρουσίασης. Χρωματιστοί μαρκαδόροι. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.	Οι μαθητευόμενες θα γράψουν μια σύντομη έκθεση, την οποία θα παρουσιάσουν στην ομάδα.
Διάλειμμα	15'		
<p>Ατομική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για να προβληματιστούν σε πρώτη φάση οι μαθητευόμενες και να γίνει μια εισαγωγή στο επόμενο μέρος της κατάρτισης, ζητείται από τις αυτές να σημειώσουν τη καλύτερη και τη χειρότερη μαθησιακή τους εμπειρία, ώστε να αποκτήσουν μια αρχική κατανόηση της κατάρτισης και της εκπαίδευσης ενηλίκων. • Κάθε μαθητευόμενη παίρνει το σχετικό ενημερωτικό έντυπο και απαντά τις ερωτήσεις αναφορικά με τις μαθησιακές της εμπειρίες. • Μετά την ολοκλήρωση της ατομικής δραστηριότητας, οι μαθητευόμενες κάθονται σε μικρές ομάδες και παρουσιάζουν τις σημειώσεις τους στις άλλες. • Ζητείται από τις ακροάτριες να παρατηρήσουν το γλώσσα του σώματος της παρουσιάστριας, ενόσω αναφέρεται στις καλές και στις κακές της μαθησιακές εμπειρίες και να κρατήσουν σημειώσεις (π.χ. ταχύτητα ομιλίας, ένταση φωνής, κινήσεις των χεριών, στάση, οπτική επαφή). 	45'	Σχετικό ενημερωτικό έντυπο. Φύλλα χαρτιού για το διάγραμμα παρουσίασης. Χρωματιστοί μαρκαδόροι. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.	Οι μαθητευόμενες θα γράψουν μια σύντομη έκθεση, θα τη παρουσιάσουν στην ομάδα και θα συμμετάσχουν στη συζήτηση.

<ul style="list-style-type: none"> Μετά τη μικρή ομαδική συζήτηση, η κάθε ομάδα παρουσιάζει τις βασικές πτυχές που θεωρεί, ότι αποδίδουν ιδιαίτερη έμφαση στις παρατηρήσεις της μη λεκτικής επικοινωνίας. Ο στόχος είναι να προετοιμαστούν οι μαθητευόμενες για να εργαστούν με διάφορους φορείς και για μελλοντικές καταρτίσεις. Η κοινωνική αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητευόμενων αποτελεί ουσιώδες κομμάτι της δραστηριότητας αυτής. 			
--	--	--	--

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Για να εισάγει τις μαθητευόμενες στο θέμα της εκπαίδευσης ενηλίκων, ο εκπαιδευτής προβάλλει το βίντεο στο YouTube αναφορικά με τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων. (ή διάλεξη σε μορφή βίντεο) Ζητείται από τις μαθητευόμενες να κρατούν σημειώσεις για οτιδήποτε τους φαίνεται σημαντικό. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής αρχίζει μια ομαδική συζήτηση, ζητώντας από τις μαθητευόμενες να: <ol style="list-style-type: none"> 1. παραθέσουν ένα γεγονός από τη διάλεξη σε μορφή βίντεο, το οποίο τους έκανε εντύπωση, 2. συζητήσουν πιθανά σενάρια για εξάσκηση 3. αναλογιστούν ποιες διαπροσωπικές δεξιότητες είναι χρήσιμες για εξάσκηση. 	30'	<p>Προβολέας διαφανειών και οθόνη. Φορητός υπολογιστής Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.</p> <p>Βίντεο στο YouTube με θέμα της αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων. https://www.youtube.com/watch?v=vLJ7cRwKI-I</p>	Οι μαθητευόμενες θα γράψουν μια σύντομη έκθεση, θα τη παρουσιάσουν στην ομάδα και θα συμμετάσχουν στη συζήτηση.
Διάλειμμα	15'		
<p>Ομαδική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας αυτής, οι μαθητευόμενες θα αναγνωρίσουν τους διάφορους τύπους των μελών της ομάδας. Θα αναγνωρίσουν, ότι η κάθε μια έχει ένα συγκεκριμένο τρόπο μάθησης και μπορεί να συμβάλει σε μια ομάδα, χρησιμοποιώντας τα επιμέρους δυνατά της σημεία. Οι μαθητευόμενες θα λάβουν μέρος στο παιχνίδι υπόδυσης ρόλων που περιγράφεται στο σχετικό ενημερωτικό έντυπο. Στη συνέχεια, θα αναλογιστούν 	45'	<p>Σχετικό ενημερωτικό έντυπο. Φύλλα χαρτιού για το διάγραμμα παρουσίασης. Χρωματιστοί μαρκαδόροι. Προβολέας διαφανειών και οθόνη.</p>	Οι μαθητευόμενες θα κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθηση τους.

στα πλαίσια της ομάδας πώς αισθάνθηκε η κάθε μία, ποια είναι τα δυνατά σημεία και ποιες οι αδυναμίες του κάθε μέλους και πώς μπορεί να συμβάλει σε μια ομάδα.		Φορητός υπολογιστής. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.	
<p>Ομαδική ή ατομική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Για την ακόλουθη δραστηριότητα οι μαθητευόμενες μπορούν να εργαστούν είτε σε μικρές ομάδες ή ατομικά. Τους ζητείται να καταγράψουν με ποιο τρόπο θα δίδασκαν ένα αντικείμενο ενδιαφέροντος (που να συνδέεται ιδανικά με το πολιτισμό κτλ.) σε ενήλικες, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που περιγράφηκαν στο βίντεο της προηγούμενης δραστηριότητας. Αναπτύσσουν μια σύντομη παρουσίαση χρησιμοποιώντας οπτική υποστήριξη, όπως το διάγραμμα παρουσίασης, τις διαφάνειες κτλ. ή παραδίδουν το δικό τους μάθημα. 	60'	Φύλλα χαρτιού για το διάγραμμα παρουσίασης. Χρωματιστοί μαρκαδόροι. Προβολέας διαφανειών και οθόνη. Φορητός υπολογιστής. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.	Οι μαθητευόμενες θα συμμετάσχουν πλήρως στην άσκηση και θα παρουσιάσουν τα αποτελέσματα τους στην ομάδα.

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Καταληκτική συνεδρία και Αξιολόγηση</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής ολοκληρώνει με μια σύντομη συνεδρία προφορικής ανατροφοδότησης. Ο εκπαιδευτής μοιράζει τα αντίτυπα της φόρμας αξιολόγησης του εργαστηρίου στις μαθητευόμενες και τους ζητά να τη συμπληρώσουν. 	10'	Αντίτυπα της φόρμας αξιολόγησης για τις μαθητευόμενες. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες. Διάγραμμα παρουσίασης και μαρκαδόροι για τη προφορική ανατροφοδότηση.	Οι μαθητευόμενες θα συμμετάσχουν πλήρως στην αξιολόγηση και τις δραστηριότητες ανατροφοδότησης και θα συμπληρώσουν τη φόρμα αξιολόγησης.
Συνολικός χρόνος πρόσωπο με πρόσωπο	360 λεπτά / 6 ώρες		

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
Συνεδρία αυτοδιδασκαλίας (διαδικτυακά ή εκτός διαδικτύου): Διαλέξτε από τις διαθέσιμες ασκήσεις αυτές που μπορούν να πραγματοποιηθούν ατομικά ή στα πλαίσια μιας μικρής ομάδας.	630' / 10,5 ώρες	Σύνολο Εργαλείων ENGAGE και Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Μάθησης ENGAGE, καθώς και άλλοι διαδικτυακοί πόροι.	Παρουσίαση των ολοκληρωμένων ασκήσεων.
Συνολικός χρόνος	990 λεπτά / 16,5 ώρες		

Περιεχόμενο και Οδηγίες για την Αυτόνομη Μάθηση
<p>Οι ακόλουθοι σύνδεσμοι λειτουργούν ως επιπρόσθετο μαθησιακό και επιμορφωτικό υλικό για τη κατανόηση, την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη των κοινωνικών ικανοτήτων και προσφέρονται ιδιαίτερα για την αυτόνομη μάθηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αυτοαξιολόγηση των διαπροσωπικών δεξιοτήτων https://www.skillsyouneed.com/ls/index.php/343479 • Διαπροσωπικές δεξιότητες- Ανάπτυξη και βασικές αρχές https://www.skillsyouneed.com/interpersonal-skills.html • Λίστα των διαπροσωπικών δεξιοτήτων από το Α-Ω, συμπεριλαμβανομένου περιγραφών, συμβουλών και πρακτικών εφαρμογών https://www.skillsyouneed.com/ips/ • 3 TED Talks για να Βελτιώσετε τις Επικοινωνιακές σας Δεξιότητες (περιλαμβάνονται οι συνδέσμοι των βίντεο):   <ul style="list-style-type: none"> ○ «10 Τρόποι για να Διεξάγετε Καλύτερες Συνομιλίες» της Celeste Headlee ○ «Η Κρυφή Δομή των Απίθανων Συζητήσεων» της Nancy Duarte ○ «Η Ισχύς της Ευαισθησίας» της Brene Brown https://www.forbes.com/sites/ashleystahl/2018/04/30/3-tedtalks-to-improve-your-communication-skills/#22afd0ee6938

- Οδηγός για την απόκτηση διαπροσωπικών δεξιοτήτων της σειράς *The Skills You Need*
<https://www.skillsyouneed.com/shop/interpersonal-skills-guide.html>
- Μάθετε πώς να αναπτύσσετε αποδοτικές επαγγελματικές σχέσεις.
<https://www.thebalancecareers.com/developing-effective-work-relationships-1919386>
- Vivienne Ming: Με ποιο τρόπο μπορούν οι καλές επικοινωνιακές δεξιότητες να αντιμετωπίσουν τις προκαταλήψεις στον εργασιακό χώρο (συνέντευξη)
<https://www.forbes.com/sites/brianhonigman/2018/06/18/vivienne-ming-reducing-workplace-bias/#103fd8017332>
- Διαπροσωπικές σχέσεις- ορισμοί και θεωρίες (βίντεο)
<https://study.com/academy/lesson/interpersonal-relationships-definition-theories-quiz.html>
- Άρθρο του Forbes με θέμα τη σημασία της ακρόασης για την ηγεσία και τις επαγγελματικές σκέψεις (περιλαμβάνει 6 συμβουλές, για να γίνεται καλύτερος ακροατής)
<https://www.forbes.com/sites/mikemyatt/2012/02/09/why-most-leaders-need-to-shut-up-listen/#766d2a8a6ef9>
- Εκπληκτικά γεγονότα σχετικά με τη γλώσσα του σώματος και τα συναισθήματα μας: Νέες έρευνες καταδεικνύουν το ρόλο που διαδραματίζει η γλώσσα του σώματος στην μετάδοση των συναισθημάτων
<https://www.psychologytoday.com/ca/blog/fulfillment-any-age/201806/surprising-facts-about-body-language-and-your-emotions>
- Επεξήγηση των διαπροσωπικών σχέσεων σε μορφή υποκατηγοριών: τα στάδια, οι τύποι, οι παράγοντες, η σημασία, ο εργασιακός χώρος, συμβουλές, η ανάπτυξη, η διαχείριση συγκρούσεων, οι θεωρίες, το μοντέλο, ο ρόλος των εργαζομένων και ο ρόλος των διαχειριστών
<https://www.managementstudyguide.com/interpersonal-relationship.htm>
- Ο εγκέφαλος και η συναισθηματική νοημοσύνη του Daniel Goleman
<https://www.learningandthebrain.com/blog/the-brain-and-emotional-intelligence-by-daniel-goleman/>
- Τα στοιχεία της επικοινωνίας: Μια θεωρητική Προσέγγιση
<https://blog.udemy.com/elements-of-communication/>

- https://www.researchgate.net/publication/263079818_Neurosciences_Empathy_and_Healthy_Interpersonal_Relationships_Recent_Findings_and_Implications_for_Counseling_Psychology
https://www.researchgate.net/publication/263079818_Neurosciences_Empathy_and_Healthy_Interpersonal_Relationships_Recent_Findings_and_Implications_for_Counseling_Psychology
- Οι αρχές μιας αποτελεσματικής διαπροσωπικής επικοινωνίας
<https://www.communicationandconflict.com/interpersonal-communication.html>
- B.Living: Empowering Teachers and Trainers to cope with religious diversity and boost intercultural education in Europe
Εγχειρίδιο: <https://www.blivingproject.com/handbook>
Σύνολο Εργαλείων: <https://www.blivingproject.com/toolbox>
Κινητή εφαρμογή της κατάρτισης: <https://www.blivingproject.com/trainingapps>

2^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας

2.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
	Η μαθητευόμενη θα είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζει τα οφέλη του δυναμικού τρόπου επικοινωνίας • αλληλεπιδρά με τα κατάλληλο τρόπο επικοινωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτιστικές διαφορές • χρησιμοποιεί δυναμικά εργαλεία στη καθημερινή της ζωή 		
	ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
	Η μαθητευόμενη γνωρίζει και κατανοεί: <ul style="list-style-type: none"> • τα διάφορα είδη επικοινωνίας και τις βασικές πτυχές του δυναμικού τρόπου επικοινωνίας, • τα θετικά και αρνητικά αισθήματα, καθώς και τους τρόπους έκφρασης τους με ουδέτερο και θετικό τρόπο, • την ενεργητική και τη παθητική ακρόαση, • ευαισθησία προς τις πολιτιστικές διαφορές κατά την επικοινωνία, • το δυναμικό της πληροφορικής (ICT) ως μέτρο υποστήριξης της δημιουργικότητας και της καινοτομίας για τη προσωπική ενσωμάτωση στη κοινωνία και την αγορά εργασίας. 	Η μαθητευόμενη είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • επιδεικνύει αποτελεσματικούς και διπλωματικούς τρόπους επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας θετικές διατυπώσεις μέσω της ενδυνάμωσης των επικοινωνιακών δεξιοτήτων στη διαχείριση συγκρούσεων, • προσαρμόζει τον τρόπο επικοινωνίας, τη στάση και τη συμπεριφορά της, ώστε υποστηρίξει τη διευθέτηση μιας κατάστασης μέσω της ανάπτυξης των ικανοτήτων πειθούς, • χρησιμοποιεί εργαλεία δράματος για την εξάσκηση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων με άλλους. 	Η μαθητευόμενη εφαρμόζει τις γνώσεις και τις δεξιότητες κατά: <ul style="list-style-type: none"> • τον αυτόνομο χειρισμό μιας συζήτησης, εκφράζοντας την άποψη της και ταυτόχρονα δείχνοντας σεβασμό προς τις θέσεις των άλλων • τον αυτόνομο συντονισμό μιας αντιπαράθεσης μέσω της εφαρμογής ενός δυναμικού, δίκαιου και ουδέτερου τρόπου επικοινωνίας και συμπεριφοράς, • το συνδυασμό των πληροφοριών που αφορούν τις πολιτιστικές διαφορές (πολυπολιτισμική ικανότητα), • χρησιμοποιεί μια δυναμική συμπεριφορά με τους άλλους.

2.2 Οδηγίες

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Εισαγωγή και δραστηριότητα γνωριμίας «Σπάσιμο του πάγου»:</p> <p>Ενότητα 1: Επικοινωνιακές δεξιότητες</p> <p>Οι μαθητευόμενες χωρίζονται σε ζευγάρια. Το κάθε άτομο παρουσιάζει τον εαυτό του στο ζευγάρι του για περίπου 3'. Ο εκπαιδευτής κοιτάζει το χρόνο και ενημερώνει τότε έχει ολοκληρωθεί. Ακολούθως, τα ζευγάρια ανταλλάζουν ρόλους μεταξύ τους. Όλες επιστρέφουν στο κύκλο και παρουσιάζουν το ζευγάρι τους. Μέσω αυτού του τρόπου γνωριμίας οι μαθητευόμενες μπορούν να στηρίξουν και να εκπροσωπήσουν το ζευγάρι τους.</p> <p>Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή:</p> <p>Έναρξη –Σύντομη θεωρητική εισαγωγή</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής ζητά από τις μαθητευόμενες να σκεφτούν τις προσδοκίες που έχουν από τη συνεδρία και να τις γράψουν σε ένα αυτοκόλλητο χαρτάκι σημειώσεων, το οποίο θα κολλήσουν στο χάρτινο δέντρο προσδοκιών. • Ο εκπαιδευτής κάνει μια σύντομη θεωρητική παρουσίαση αναφορικά με τις λέξεις-κλειδιά και τα αποτελέσματα του εργαστηρίου. Θα αρχίσει μια συζήτηση σχετικά με τα ακόλουθα θέματα, χρησιμοποιώντας τη παρουσίαση: <ul style="list-style-type: none"> <i>Για ποιο λόγο αποτελεί η επικοινωνία ένα σημαντικό εργαλείο για τις σχέσεις;</i> <i>Τι είναι ο δυναμικός τρόπος επικοινωνίας;</i> <i>Γιατί είναι εξαιρετικά σημαντικός ο δυναμικός τρόπος επικοινωνίας;</i> <p>Λέξεις-κλειδιά: Επικοινωνία/ Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας/ Ομιλία στο 1ο πρόσωπο/ Δηλώσεις στο 1ο πρόσωπο/ Ενσυναίσθηση</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να ενθαρρύνει τις μαθητευόμενες να επιδείξουν ενσυναίσθηση σε όλους τους ρόλους, ώστε να αντικατοπτρίσουν τις απόψεις και τις εμπειρίες τους σχετικά με όλους τους τρόπους επικοινωνίας. 	<p>15'</p> <p>15'</p>	<p>Διαφάνειες Power point, στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι συμμετέχουσες, αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων, χάρτινο δέντρο.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες συμμετέχουν ενεργά στη δραστηριότητα γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου», ώστε να νιώσουν ως μέλη της ομάδας.</p> <p>Οι μαθητευόμενες κρατούν σημειώσεις και θέτουν περαιτέρω ερωτήσεις, έχοντας ως στόχο τη πλήρη κατανόηση του θέματος.</p> <p>Ο εκπαιδευτής ενθαρρύνει τις μαθητευόμενες να επιδείξουν ενσυναίσθηση σε όλους τους ρόλους, ώστε να αντικατοπτρίσουν τις απόψεις και τις εμπειρίες τους σχετικά με όλους τους τρόπους επικοινωνίας.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική Δραστηριότητα: Είσαι ό,τι δηλώσεις– είδη επικοινωνίας</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατά τη διάρκεια του παρόντος εργαστηρίου, οι μαθητευόμενες θα εργαστούν σε ομάδες. Προτού χωριστούν, ο εκπαιδευτής θα τους μοιράσει χρωματιστές τελίτσες, με βάση τις οποίες θα χωριστούν σε ομάδες των τριών ατόμων. Κάθε μέλος της ομάδας παίρνει μια δήλωση, σύμφωνα με την οποία θα πρέπει να υποδυθεί τον αντίστοιχο ρόλο, ο οποίος χαρακτηρίζεται από διαφορετικά είδη επικοινωνίας: παθητικό, δυναμικό, επιθετικό. Η βασική ιδέα πίσω από τους τρεις ρόλους είναι: Άτομο Α: «Μη κάνεις αυτό που θα ήθελες πραγματικά.» Παθητικό άτομο: «Εντάξει, δε θα κάνω αυτό που θα ήθελα πραγματικά, επειδή φαίνεσαι να υπερέχεις και δε θα ήθελα να εκφραστώ εναντίον σου.» Δυναμικό άτομο: «Ναι, αλλά αυτοί είναι οι λόγοι που θέλω να το κάνω αυτό. Ας βρούμε ένα συμβιβασμό, ώστε να είμαστε και οι δύο χαρούμενοι.» Επιθετικό άτομο: « Εεεμ, ούτε με σφαίρες. Θέλω να το κάνω, γι' αυτό και θα το κάνω. Εγώ κάνω κουμάντο στη ζωή μου, άσε με ήσυχο.» Ο εκπαιδευτής ενθαρρύνει τη συζήτηση μεταξύ των μαθητευόμενων και προσπαθεί να βρει μια λύση στο συγκεκριμένο πρόβλημα. Οι μαθητευόμενες παραμένουν στις ομάδες τους. Ο εκπαιδευτής τους δίνει οδηγίες: «Σύμφωνα με το σενάριο αυτό, θα πρέπει να σκεφτείτε μια περίπτωση στη ζωή σας, όπου νιώσατε άσχημα, επειδή δυσκολευτήκατε να πείτε όχι. Παρακαλώ, χωριστείτε σε ομάδες των τριών ατόμων και υποδυθείτε τους ρόλους των ατόμων Α, Β και Γ. Αφού αναπτύξετε το θέμα του σεναρίου, θα το παρουσιάσετε στην ευρύτερη ομάδα και θα ακολουθήσει συζήτηση. Αν υπάρχει αρκετός χρόνος, μπορείτε να ανταλλάξετε και ρόλους μεταξύ σας, ώστε το κάθε άτομο να έχει υποδυθεί και τους τρεις». 	<p>45'</p>	<p>Κάρτες με τις διάφορες δηλώσεις. Φύλλα χαρτιού, στυλό.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες συμμετέχουν ενεργά στην ομαδική δραστηριότητα και προσπαθούν να πειραματιστούν με όλα τα διαφορετικά είδη επικοινωνίας.</p> <p>Οι μαθητευόμενες αναγνωρίζουν το πιο συνηθισμένο είδος επικοινωνίας τους και αποφασίζουν κατά πόσο χρειάζεται να το αλλάξουν.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Παράδειγμα:</p> <p>Άτομο Α: υποβάλλει ένα αίτημα στο άτομο Β. Το αίτημα μπορεί να είναι παράλογο, ανιαρό, δυσάρεστο, τεταμένο... για παράδειγμα: να πάνε μαζί για καφέ αυτή τη στιγμή.</p> <p>Άτομο Β: θα πρέπει να απορρίψει δυναμικά το αίτημα</p> <p>Άτομο Γ: είναι παρατηρήτρια και θα προσδιορίσει το είδος της αλληλεπίδρασης, παρέχοντας ανάδραση αναφορικά με ποιο άτομο ήταν επιθετικό, ποιο δυναμικό και πιο παθητικό.</p> <p>Ερώτηση προς συζήτηση: Πώς νιώσατε στο ρόλο του ατόμου Α, Β, Γ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αλληλεπίδραση διαρκεί τουλάχιστον 2'. Ο εκπαιδευτής μπορεί να διακόψει σε περίπτωση που αυτή υπερβαίνει το διαθέσιμο χώρο ή είναι υπερβολικά επιθετική. • Ο εκπαιδευτής θέτει την ερώτηση προς συζήτηση, ώστε να ωθήσει τους συμμετέχοντες να αναπαραστήσουν την εμπειρία τους. 		<p>Τα ίδια όπως και πιο πάνω.</p>	<p>Παρουσίαση των ολοκληρωμένων ασκήσεων.</p> <p>Οι μαθητευόμενες συμμετέχουν ενεργά στη συζήτηση, παρέχοντας βάσιμα επιχειρήματα, ώστε να υποστηρίξουν τη θεωρία τους.</p>
<p>Διάλειμμα</p>	<p>15'</p>		
<p>Ομαδική Δραστηριότητα:</p> <p>Παιχνίδι παντομίμας – τρόποι επικοινωνίας με τη γλώσσα του σώματος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής χωρίζει τις μαθητευόμενες σε ομάδες και τους μοιράζει τις κάρτες με τα διαφορετικά είδη τρόπων επικοινωνίας. <p>Η δουλειά των μαθητευόμενων είναι να προσδιορίσουν τον τρόπο επικοινωνίας και να προσπαθήσουν, μέσω του παιχνιδιού παντομίμας, να παρουσιάσουν άλλα είδη τρόπων επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα του σώματος.</p>	<p>30'</p>	<p>Κάρτες με τα διαφορετικά είδη τρόπων επικοινωνίας.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες μεταδίδουν με επιτυχία το μήνυμά τους μέσω της υπόδυσης ρόλων και χωρίς τη χρήση λέξεων. Επίσης, χρησιμοποιούν και εξασκούν τους διαφορετικούς τρόπους επικοινωνίας.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή:</p> <p>Ενότητα 2: Ενεργητική ακρόαση και δυναμισμός/αυτοπεποίθηση- Το κλειδί, για να ζητήσετε όσα επιθυμείτε αποφασιστικά και δίκαια</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής κάνει μια σύντομη θεωρητική παρουσίαση σχετικά με τις λέξεις-κλειδιά και τα αποτελέσματα του σημερινού εργαστηρίου. <p>Λέξεις κλειδιά: Δυναμισμός και Αυτοπεποίθηση/ Ενεργητική ακρόαση/ Τεχνικές δυναμικού τρόπου επικοινωνίας / Πληροφορίες</p>	15'	Φορητός υπολογιστής. Προβολέας διαφανειών. Διαφάνειες Power point. Μολύβια και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι συμμετέχουσες.	<p>Οι μαθητευόμενες κρατούν σημειώσεις και θέτουν περαιτέρω ερωτήσεις, ώστε να κατανοήσουν πλήρως το θέμα.</p> <p>Οι μαθητευόμενες εξηγούν τις λέξεις-κλειδιά με παραδείγματα.</p> <p>Οι μαθητευόμενες προσπαθούν να περιγράψουν και να εξηγήσουν ενστικτωδώς, πώς επιτυγχάνεται ένας δυναμικός τρόπος επικοινωνίας.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική δραστηριότητα: Αφήγηση και ανταλλαγή ιστοριών- Εισαγωγή στην ενεργητική ακρόαση</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει στις συμμετέχουσες τη σημασία της ενεργητικής ακρόασης. • Ο εκπαιδευτής χωρίζει τις συμμετέχουσες σε ζευγάρια, για να τις ενημερώσει για τα προβλήματα που προκύπτουν στη καθημερινή επικοινωνία. Σε κάθε ζευγάρι, το ένα άτομο είναι «η αφηγήτρια» και η άλλη «η ακροάτρια». • Η «αφηγήτρια» θα πρέπει να διηγηθεί με συναρπαστικό τρόπο μια ιστορία από τη ζωή της και η «ακροάτρια» θα πρέπει να την ακούσει και στη συνέχεια να αφηγηθεί μια δική της ιστορία. Ακολούθως, ο εκπαιδευτής ζητά από τις συμμετέχουσες να βρουν νέα ζευγάρια και να επαναλάβουν τη διαδικασία. • Αφού οι συμμετέχουσες ανταλλάξουν ιστορίες μεταξύ τους, κάθονται σε κύκλο και ο εκπαιδευτής τις προτρέπει να αναλογιστούν τη κάθε ιστορία και να βρουν τα κοινά στοιχεία που υπάρχουν μεταξύ τους. • Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να αποτελέσει μια θετική εμπειρία για τις γυναίκες μετανάστριες και να δημιουργήσει ένα θετικό κλίμα μεταξύ της ομάδας. • Ο εκπαιδευτής επαναλαμβάνει εν συντομία τα χαρακτηριστικά του δυναμικού τρόπου επικοινωνίας και τις διαφορές μεταξύ του παθητικού και του επιθετικού τρόπου επικοινωνίας. • Στη συνέχεια, μοιράζει το κείμενο στις μαθητευόμενες και ζητά από δύο εθελόντριες να διαβάσουν μεγαλόφωνα το παράδειγμα μελέτης: «Πώς να πείτε όχι στη ΝΟρμα;» • Οι εκπαιδευτές θα πρέπει να τονίσουν το γεγονός, ότι μόνο το 25% των ανθρώπων απαντούν σωστά την ερώτηση αυτή από τη πρώτη ακρόαση. 	45'	Κείμενο προς συζήτηση. Ερωτήσεις.	<p>Οι μαθητευόμενες πειραματίζονται με τις αφηγηματικές τους ικανότητες, βασιζόμενες στη κοινοποίηση μιας εμπειρίας ζωής τους.</p> <p>Οι μαθητευόμενες πειραματίζονται με τη δεξιότητα της προσεκτικής ακρόασης των ιστοριών των άλλων.</p> <p>Οι μαθητευόμενες παρουσιάζουν με δικά τους λόγια και με παραδείγματα από τη ζωή τους την έννοια της φράσης <i>δυναμικός τρόπος επικοινωνίας</i>.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική δραστηριότητα: «Πώς να πείτε όχι στη ΝΟρμα;» Είναι Τρίτη. Η Νόρμα, μια συνάδελφός σας, ζητά από εσάς να την αντικαταστήσετε στη δουλειά αυτό το Σαββατοκύριακο. Ωστόσο, εσείς έχετε ήδη προγραμματίσει να εξερευνήσετε τη νέα πόλη στην οποία ζείτε. Έτσι, δε σας βολεύει να αντικαταστήσετε αυτό το Σαββατοκύριακο. ΝΟΡΜΑ: «Θα μπορούσες μήπως να με αντικαταστήσεις στη δουλειά αυτό το Σαββατοκύριακο, σε παρακαλώ; Έρχεται μια φίλη μου για επίσκεψη και γνωρίζεις, ότι ταξίδεψε από πολύ μακριά.» ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΞΕΙΣ: «Με συγχωρείς, αλλά δε θέλω να δουλεύω τα Σαββατοκύριακα. Δεν είχα πολύ ελεύθερο χρόνο από τότε που μετακόμισα εδώ, οπότε αν ήθελα να χαλαρώσω και να δω λίγο τη πόλη. Επίσης, η κουλτούρα μου δεν υποστηρίζει το να δουλεύει κάποιος το Σαββατοκύριακο. Ελπίζω να μπορέσει να σε αντικαταστήσει κάποιος άλλος αυτό το Σαββατοκύριακο.» ΑΝΑΛΥΣΗ: Η άρνηση σας ήταν ευθύς και ξεκάθαρη. Αν και είστε αποφασισμένη, η συνάδελφος σας προσπαθεί και πάλι να σας μεταπειεί να την αντικαταστήσετε. ΝΟΡΜΑ: «Κατανοώ, ότι έχεις κάτι κανονισμένο για το Σαββατοκύριακο και ότι στη χώρα σου δε δουλεύετε συνήθως τα Σαββατοκύριακα, αλλά προτίθεται να σε αντικαταστήσω για δύο μέρες την επόμενη βδομάδα. Σε παρακαλώ, το ξέρω ότι στο ζητώ τελευταία στιγμή, ωστόσο η φίλη μου έχει ήδη αγοράσει τα αεροπορικά της εισιτήρια.» ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΞΕΙΣ: «Πραγματικά, δε μπορώ να σε αντικαταστήσω αυτό το Σαββατοκύριακο.» ΑΝΑΛΥΣΗ: Εξακολουθείτε να είστε ξεκάθαρη και αποφασισμένη. Η φίλη σας προσπαθεί να σας επιβάλει ένα αίσθημα ενοχής. Η απάντησή σας διαφυλάσσει επιτυχώς το δικαίωμά σας να περάσετε το Σαββατοκύριακο με την οικογένειά σας, καθώς και το δικαίωμα να σας φέρονται με σεβασμό. Η Νόρμα αλλάζει τακτική.</p>	<p>45'</p>	<p>Κείμενο προς συζήτηση. Ερωτήσεις.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες, ακολουθώντας τα σχόλια του εκπαιδευτή, αναπτύσσουν μια συζήτηση, όπου εκφράζουν την άποψή τους αναφορικά με το θέμα του μαθήματος.</p> <p>Οι μαθητευόμενες είναι σε θέση να παρέχουν και να εκφράσουν βάσιμα επιχειρήματα, ώστε να υποστηρίξουν τη θεωρία τους.</p> <p>Οι μαθητευόμενες αναπτύσσουν ένα προσωπικό τρόπο έκφρασης και προσέγγισης του προβλήματος.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>NOPMA: «Θυμάσαι, όμως, όταν σε αντικατέστησα την ημέρα που πήγες στο κοινωνικό κέντρο; Λοιπόν, τώρα μου το χρωστάς! Αλήθεια, πρέπει να με αντικαταστήσεις αυτό το Σαββατοκύριακο!»</p> <p>ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΞΕΙΣ: «Νόρμα, δεν μπορώ να σε βοηθήσω αυτό το Σαββατοκύριακο.»</p> <p>ΑΝΑΛΥΣΗ: Εξακολουθείτε να μιλάτε με ήπιο τόνο, να συμπεριφέρεστε με αυτοπεποίθηση, χωρίς να απολογείστε ή να δίνετε εξηγήσεις. Αν και τη καταλαβαίνετε και εύχεστε να καταφέρει να βρει αντικαταστάτη, δε νιώθετε, ότι θα πρέπει να αναλάβετε εσείς το ρόλο αυτό. Εν τέλει, η Νόρμα αποδέχεται το δυναμικό σας μήνυμα.</p> <p>NOPMA: «Καλά, καλά!! Εφόσον δε μπορείς.. δε μπορείς! Ωστόσο, δε ξέρω τι να κάνω; Θα ρωτήσω τους υπόλοιπους συναδέλφους μας, αν μπορεί κάποιος να με αντικαταστήσει.»</p> <p>ΑΝΑΛΥΣΗ: Έχοντας χρησιμοποιήσει μια δυναμική στάση, αποφύγατε να αλλάξετε τα πλάνα σας, καθώς και να συμπεριφερθείτε επιθετικά στη συνάδελφο σας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής αρχίζει και καθοδηγεί μια σύντομη συζήτηση. Ο εκπαιδευτής μπορεί να θέσει τις ακόλουθες ερωτήσεις: <i>Μπορείτε να σκεφτείτε παρόμοιες περιπτώσεις/σενάρια; Είναι αυτό το σενάριο πιθανό στη χώρα σας; Ναι ή όχι, και γιατί; Νιώθετε, ότι οι πολιτιστικές διαφορές μπορεί να δημιουργήσουν προβλήματα στον εργασιακό χώρο; Υπάρχει, μήπως η πιθανότητα να παραμείνει κάποιος/α θυμωμένος/η ακόμη και αφού συμπεριφερθείτε δυναμικά;</i> 		Τα ίδια όπως και πιο πάνω.	Τα ίδια όπως και πιο πάνω.
Διάλειμμα	15'		

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<ul style="list-style-type: none"> Επίσης, είναι σημαντικό για τις μαθητευόμενες να γνωρίζουν τα βήματα της τεχνικής αυτής: <ol style="list-style-type: none"> αναφέρετε το όνομα του ατόμου (όταν μιλάτε σε ένα άτομο, χρησιμοποιώντας το μήνυμα του εγώ/ την αναφορά στο εγώ/ το μήνυμα στο 1^ο πρόσωπο, θα πρέπει να είστε σίγουρες, ότι το άτομο γνωρίζει, ότι απευθύνεστε σε αυτόν/αυτή, επειδή αυτό θα δώσει ένα προσωπικό χαρακτήρα στο μήνυμα σας), αναφερθείτε στη συγκεκριμένη συμπεριφορά που θεωρείτε προβληματική, περιγράψτε το γεγονός που οδήγησε στη συμπεριφορά αυτή (εξηγήστε τι συνέβαινε τη στιγμή που το άτομο συμπεριφέρθηκε με αυτό τον τρόπο – μη χρησιμοποιήσετε όρους, όπως «πάντα», «κάθε φορά», «συχνά» κτλ), αισθήματα (περιγράψτε πώς νιώσατε, όταν το άτομο συμπεριφέρθηκε με αυτό τον τρόπο στη συγκεκριμένη περίπτωση). εισηγήσεις για τη πιθανή μελλοντική συμπεριφορά (προτείνετε στο άτομο, πώς μπορεί να φέρετε σε ανάλογες περιπτώσεις). Επίσης, ο εκπαιδευτής τονίζει το πρότυπο πάνελ του δυναμικού τρόπου επικοινωνίας : ΟΤΑΝ ΕΣΥ (Επισημάνετε την ακριβή ενέργεια που προκάλεσε την αντίδραση σας. Αναφερθείτε μόνο σε γεγονότα). ΝΙΩΘΩ/ ΕΝΙΩΣΑ (προσδιορίστε το αίσθημα που προέκυψε από τον τρόπο ΕΠΕΙΔΗ (προαιρετικό για τη συζήτηση, αν και βοηθά στο προσδιορισμό της πραγματικής πηγής του αισθήματος αυτού). ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΘΕΛΩ/ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ ΑΠΟ ΣΕΝΑ ΕΙΝΑΙ (ζητείστε αυτό που χρειάζεστε). 		Τα ίδια όπως και πιο πάνω.	<p>Οι μαθητευόμενες μπορούν να περιγράψουν και να συμπεριφερθούν σύμφωνα με τα βήματα της τεχνικής «το μήνυμα του εγώ/ αναφορά στο εγώ/ / το μήνυμα στο 1^ο πρόσωπο».</p> <p>Οι μαθητευόμενες αποκτούν επίγνωση του βαθμού, στον οποίο μπορούν να επικοινωνούν με δυναμικό τρόπο.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ατομική και Ομαδική δραστηριότητα: Πολιτιστικές Διαφορές, Δυναμισμός και Αυτοπεποίθηση</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ακόλουθη συνεδρία επικεντρώνεται στη χρήση του διαλόγου ως ένα μέσο επικοινωνίας. • Ο εκπαιδευτής θέτει τις παρακάτω ερωτήσεις στις μαθητευόμενες: <ol style="list-style-type: none"> 1. Μπορείτε να σκεφτείτε τρόπους, με τους οποίους ο πολιτισμός σας διαφέρει από τον Ευρωπαϊκό πολιτισμό στην αποδοχή του δυναμισμού και αυτοπεποίθησης; 2. Ποιες συμπεριφορές, οι οποίες θεωρούνται δυναμικές στο Ευρωπαϊκό πολιτιστικό πλαίσιο, θα θεωρούνταν αγενείς και επιθετικές στη χώρα σας; • Ο εκπαιδευτής μοιράζει μολύβια και κενά κομμάτια πάζλ στις μαθητευόμενες και τις χωρίζει σε δύο ομάδες. • Ο εκπαιδευτής ζητά από τις μαθητευόμενες να καταγράψουν τις σκέψεις τους αναφορικά με τον αντίκτυπο των πολιτιστικών διαφορών στο δυναμικό τρόπο συμπεριφοράς. 	40'	Φύλλα χαρτιού. Μολύβια. Ερωτήσεις.	
<p>Καταληκτική συνεδρία και Αξιολόγηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάθε εργαστήριο αξιολογείται από τις μαθητευόμενες μέσω δύο διαφορετικών μεθόδων, εξετάζοντας το θέμα από δύο πτυχές: <ul style="list-style-type: none"> ο Αξιολόγηση του αντίκτυπου που είχε η δραστηριότητα στις συμμετέχουσες (αλλαγή στη συμπεριφορά, στην επίδραση και στα συναισθήματα). Η δραστηριότητα θα βασιστεί στην εκτέλεση μιας ενέργειας με διαφορετική ένταση ως προς το επίπεδο εκτίμησης της δραστηριότητας. ο Αξιολόγηση της διαδικασίας- οι συμμετέχουσες θα συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο, με βάση πώς αξιολογούν τα αποτελέσματα του έργου και τους τρόπους επίτευξης των στόχων του 	20'	Ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο μπορεί να παραδοθεί και ηλεκτρονικά, ωστόσο εισηγούμαστε να χρησιμοποιήσετε ένα έντυπο ερωτηματολόγιο, το οποίο θα συμπληρωθεί από τις συμμετέχουσες κατά τη διάρκεια της παρούσας συνεδρίας.	Οι μαθητευόμενες θα συμμετάσχουν πλήρως στις δραστηριότητες αξιολόγησης και ανάδρασης και θα συμπληρώσουν τη φόρμα αξιολόγησης.

Συνολικός χρόνος πρόσωπο με πρόσωπο	360 λεπτά / 6 ώρες
-------------------------------------	--------------------

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
Συνεδρία αυτοδιδασκαλίας (διαδικτυακά ή εκτός διαδικτύου): Διαλέξτε από τις διαθέσιμες ασκήσεις αυτές που μπορούν να πραγματοποιηθούν ατομικά ή στα πλαίσια μιας μικρής ομάδας.	630' / 10,5 ώρες	Σύνολο Εργαλείων ENGAGE και Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Μάθησης ENGAGE, καθώς και άλλοι διαδικτυακοί πόροι.	Παρουσίαση των ολοκληρωμένων ασκήσεων.
Συνολικός χρόνος	990 λεπτά / 16,5 ώρες		

Περιεχόμενο και Οδηγίες για την Αυτόνομη Μάθηση
<p><u>Συνεδρία αυτοκατάρτισης (ηλεκτρονικά) για την Ενότητα 1 (συνολική διάρκεια: 300')</u></p> <p>Υπάρχουν ορισμένοι χρήσιμοι σύνδεσμοι με ποικίλες πληροφορίες αναφορικά με το θέμα μας. Μπορείτε να διαβάσετε τις πληροφορίες και ακολούθως, συμπληρώσετε τα τεστ αυτοαξιολόγησης, για να δείτε τι είδους επικοινωνιακές δεξιότητες διαθέτετε και πόσα γνωρίζετε αναφορικά με το δυναμικό τρόπο επικοινωνίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαδικτυακοί πόροι πολυμέσων, διαθέσιμοι μέσω του Ψηφιακού Συνόλου Εργαλείων ENGAGE και του Ατομικού Τετραδίου Εργασίας που παραδόθηκαν στις συμμετέχουσες   <ul style="list-style-type: none"> ○ Αποτελεσματική επικοινωνία (20') ○ Αναλάβετε τη πρωτοβουλία (20') ○ Είμαι το πιθανό άτομο (20')   • Δυναμικός τρόπος επικοινωνίας- 6 συμβουλές για αποτελεσματική χρήση (5') https://www.impactfactory.com/library/assertive-communication-6-tips-effective-use • Τεστ Δυναμισμού και Αυτοπεποίθησης (15') https://www.psychologytoday.com/us/tests/personality/assertiveness-test • Οι τέσσερις βασικοί τρόπου επικοινωνίας (15') https://www.uky.edu/hr/sites/www.uky.edu.hr/files/wellness/images/Conf14_FourCommStyles.pdf

- Μάθετε για το Δυναμικό Τρόπο Επικοινωνίας σε Πέντε Απλά Βήματα (15')
<https://www.verywellmind.com/learn-assertive-communication-in-five-simple-steps-3144969>
- Δυναμικός Τρόπος Επικοινωνίας(15')
<http://mams.rmit.edu.au/owx2c90pize9.pdf>
- Πώς να φέρεστε δυναμικά και με αυτοπεποίθηση? (15')
<https://www.mindtools.com/pages/article/Assertiveness.htm>
- Βίντεο: Πώς να υπερασπιστείτε τον εαυτό σας... στον εαυτό σας, του Adam Galinsky @ TED (15')
https://www.ted.com/talks/adam_galinsky_how_to_speak_up_for_yourself
- Βίντεο: Τρία μαθήματα με θέμα την επιτυχία από μια Αραβική Γυναίκα Επιχειρηματία, της Leila Hoteit @ TED(15')
<http://ronedmondson.com/2012/05/taking-initiative.html>
- Ο δυναμισμός και η αυτοπεποίθηση για τις νεαρές γυναίκες, της Charlotte Rampling, BBC (40')
<https://www.bbc.co.uk/programmes/b065vsdn>
- Βίντεο: Η τέχνη του δυναμικού τρόπου επικοινωνίας @ TEDxTUM (20')
<https://www.youtube.com/watch?v=MxD8VrLTnE>
- Πέντε βήματα για να αποκτήσετε περισσότερη αυτοπεποίθηση και δυναμισμό (15')
<https://www8.gsb.columbia.edu/newsroom/newsn/4683/five-steps-to-become-more-confident-and-assertive>
- Συνδεδεμένος, αλλά μόνος; , της Sherry Turkle @ TED (25')
https://www.ted.com/talks/sherry_turkle_alone_together
- Μια ιστορική προσέγγιση προς το Δυναμισμό και την Αυτοπεποίθηση (25')
<https://psyct.psychopen.eu/article/view/14/html>
- Πώς επηρεάζουν οι πολιτιστικές αξίες τον τρόπο επικοινωνίας μας; (11')
<https://www.coursera.org/lecture/effective-intercultural-communication/how-cultural-values-affect-the-way-we-communicate-R1Qh6>

Αυτοκατάρτιση (ηλεκτρονική συνεδρία) για την Ενότητα 2 (συνολική διάρκεια: 180')

Υπάρχουν ορισμένοι χρήσιμοι σύνδεσμοι με διάφορες πληροφορίες που αφορούν το θέμα μας: μετανάστες, πρόσφυγες, κατηγορίες μεταναστών, παρεμβάσεις από πλευράς των ηγετών της κοινότητας.

- Βίντεο: «Ενεργητική ακρόαση: Χαμένη τέχνη ή δραστηριότητα, την οποία μπορούμε να μάθουμε;», του Abraham Fuks (70')
<http://www.theschwartzcenter.org/past-webinars/active-listening-lost-art-or-learnable-skill-presented-by-abraham-fuks-md/>
- Ενεργητική ακρόαση: ακούστε αυτό που πραγματικά λένε οι άλλοι (20')
<https://www.mindtools.com/CommSkill/ActiveListening.htm>
- Δυναμισμός και αποφασιστικότητα- Συμβουλές για να είστε δυναμικός και αποφασιστικός και να λέτε «Όχι» (20')
<https://www.youtube.com/watch?v=SZynhvBShqU>
- Πείτε Όχι για να πείτε Ναι: Η Δρ. Caryn Aviv στο TEDxCrestmoorParkWomen (20')
<https://www.youtube.com/watch?v=-iUag3c9HRc>
- Η τέχνη του να λέτε Όχι: Ο Kenny Nguyen στο TEDxLSU(15')
<https://www.youtube.com/watch?v=FtPRrn5nwAo>
- Έχοντας αυτοπεποίθηση και δυναμισμό (15')
<http://www.moodjuice.scot.nhs.uk/Assertiveness.asp>
- Πώς να φέρεστε με αυτοπεποίθηση και δυναμισμό, χωρίς να χάσετε τον εαυτό σας; (10')
<https://hbr.org/2012/08/how-to-be-assertive-without-lo>
- 7 Ισχυρές Συνήθειες, οι οποίες θα σας κάνουν πιο δυναμικό και γεμάτο αυτοπεποίθηση (10')
<https://www.inc.com/lolly-daskal/7-powerful-habits-that-make-you-more-assertive.html>

Αυτοκατάρτιση (ηλεκτρονική συνεδρία) για την Ενότητα 3 (συνολική διάρκεια: 300')

Υπάρχουν ορισμένοι χρήσιμοι σύνδεσμοι με περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με το θέμα μας. Μπορείτε να διαβάσετε τις πηγές και να παρακολουθήσετε τα βίντεο και στη συνέχεια, να συμπληρώσετε τη φόρμα αυτοαξιολόγησης αναφορικά με τις επικοινωνιακές σας δεξιότητες.

- Διαδικτυακοί πόροι πολυμέσων, διαθέσιμοι μέσω του Ψηφιακού Συνόλου Εργαλείων ENGAGE και του Ατομικού Τετραδίου Εργασίας που παραδόθηκαν στις συμμετέχουσες
- Η ιστορία μου (20')
- Η διαφορετικότητα ως πλεονέκτημα (20')
- Δημιουργώντας Επαφές (20')
- Εθελοντισμός (20')
- Βίντεο: Πώς να είστε πραγματικά αυθεντικός (20')
<https://www.youtube.com/watch?v=UfhPtrtJplw>

- Βίντεο: Πώς να αποκτήσετε καλύτερες επικοινωνιακές δεξιότητες (5')
<https://www.youtube.com/watch?v=4kyvjEpXuPg>
- Βίντεο: Πώς να φέρεστε δυναμικά και με αυτοπεποίθηση, χωρίς να είστε αγενής (15')
https://www.youtube.com/watch?v=guzUTzOu4_4
- Δυναμισμός και αυτοπεποίθηση: Συμβουλές και Τεχνικές (10')
<https://www.skillsyouneed.com/ps/assertiveness-techniques.html>
- Σενάρια δυναμισμού και αυτοπεποίθησης: 10 παραδείγματα (15')
<https://www.youtube.com/watch?v=Ymm86c6DAF4>
- Ο αντίκτυπος ενός Προγράμματος Κοινωνικής Ηγετικότητας/ Κοινωνικής Πρωτοπορίας στον Υπεύθυνο για τους Εθελοντές, της Ann Schaubert και του Alan Kirk (15')
<https://joe.org/joe/2001june/rb2.php>
- Βίντεο: Πώς να είστε πιο δυναμικοί και γεμάτοι αυτοπεποίθηση (15')
<https://www.youtube.com/watch?v=NBkvWCmz2W4>
- Βίντεο: Ποιος είστε στη πραγματικότητα; Το πάζλ της προσωπικότητας, του Brian Little @ TEDx (20')
https://www.youtube.com/watch?v=gYvXk_bqIBk
- Βίντεο: 5 τρόπος να ακούτε τους άλλους καλύτερα, του Julian Treasure @ TEDx (10')
https://www.ted.com/talks/julian_treasure_5_ways_to_listen_better
- Βίντεο: Δυναμισμός και Αυτοπεποίθηση (80')
https://www.youtube.com/watch?v=jj5_MqicxSo
- Πόσο δυναμικός και γεμάτος αυτοπεποίθηση είμαι; (15')
<http://www.compasstoolkit.ox.ac.uk/wp-content/uploads/2015/11/Assertiveness-Quiz-Tips-Individual-Activity.pdf>

3^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Αξίες και πολιτιστική ταυτότητα

3.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Αξίες και πολιτιστική ταυτότητα	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
	<p>Η μαθητευόμενη θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναλύει διάφορες πτυχές του πολιτισμού της και του πολιτισμού της χώρας υποδοχής • αξιολογεί ομοιότητες και διαφορές μεταξύ του πολιτισμού της χώρας καταγωγής και της χώρας υποδοχής της • περιγράφει τις διαδικασίες της Πολιτιστικής Μετάβασης, της Πολιτιστικής Επαφής και της Πολιτιστικής Εμβύθισης • εκδηλώνει εκτίμηση ως προς τις αξίες της και τη πολιτιστική της ταυτότητα μέσω ενός φάσματος διάφορων δραστηριοτήτων 		
	ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
<p>Η μαθητευόμενη γνωρίζει και κατανοεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τις δικές της αξίες, που επηρεάζονται μέσω του πολιτισμού και να τις συγκρίνει με τις αξίες άλλων πολιτισμών, • πρακτικές πτυχές θεωριών με θέμα την ισότητα των φύλων και τη διαχείριση του φύλου/της διαφορετικότητας, • τις διαδικασίες της πολιτιστικής μετάβασης, της πολιτιστικής επαφής και της πολιτιστικής εμβύθισης, 	<p>Η μαθητευόμενη είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναλύει τους πολιτιστικούς παράγοντες της ταυτότητας της και τους συνεπακόλουθους περιορισμούς που επιβάλλονται στη συμμετοχή σε κοινωνικές δραστηριότητες, μέσω της αξιολόγησης των πολιτιστικών ομοιοτήτων και διαφορών μεταξύ της χώρας καταγωγής και υποδοχής της, • συμβάλει στη διεξαγωγή μιας (διαδικτυακής) εκδήλωσης/ ενός σεμιναρίου/ ενός δικτύου με θέμα το φύλο και/ ή τη διαφορετικότητα, μέσω της 	<p>Η μαθητευόμενη εφαρμόζει τις γνώσεις και τις δεξιότητες κατά τη(ν):</p> <ul style="list-style-type: none"> • διάρκεια μιας αυτόνομης παρουσίασης, όπου επεξηγεί το δικό της πολιτισμό και τις αξίες της σε άλλους, • αυτόνομη αξιολόγηση, με τη βοήθεια ενός παραδείγματος, του τρόπου με τον οποίο χαρακτηριστικά των ατόμων (ηλικία, φύλο κτλ.) καθορίζουν το ρόλο του/της και τις προσδοκίες του/της. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • τις πολιτιστικές δυσκολίες που βιώνουν άλλα άτομα.	συνεργασίας με τις ομότιμες της, ώστε να εμβαθύνει τη κατανόηση της αναφορικά με τη πολιτιστική ταυτότητα και τις αξίες σε διαφορετικούς πολιτισμούς.	<ul style="list-style-type: none"> • εκδήλωση της εκτίμησης της προς το δικό της πολιτισμό και τη πολιτιστική της ταυτότητα της χώρας υποδοχής.
--	--	---	--

3.2 Οδηγίες

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Εισαγωγή και παιχνίδι γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής καλωσορίζει όλες τις μαθητευόμενες στη συνάντηση πρόσωπο με πρόσωπο και παρέχει μια συνοπτική εικόνα των θεμάτων που θα καλυφθούν κατά τη διάρκεια του παρόντος εργαστηρίου. • Ακολουθώς, ο εκπαιδευτής επεξηγεί τις οδηγίες της δραστηριότητας γνωριμίας Σπάσιμο του Πάγου-Συνδέσεις– η δραστηριότητα αποσκοπεί να παρουσιάσει στις μαθητευόμενες το θέμα των αξιών και της πολιτιστικής ταυτότητας, μέσω της συνεργασίας τους στο προσδιορισμό των ομοιοτήτων που παρουσιάζουν οι πολιτισμοί και οι αξίες τους. <ul style="list-style-type: none"> ο Για τη δραστηριότητα αυτή, ο εκπαιδευτής χωρίζει τις μαθητευόμενες σε δύο μικρότερες ομάδες- προτιμότερο με άτομα που δεν γνωρίζουν ήδη. ο Οι μαθητευόμενες έχουν 10 λεπτά στη διάθεση τους, για να πάρουν μια συνέντευξη από το άλλο άτομο και να προσδιορίσουν πτυχές που έχουν κοινές ως προς τις αξίες, τις πεποιθήσεις, τα έθιμα και τις πολιτιστικές παραδόσεις. ο Ο εκπαιδευτής εξηγεί, ότι και οι δύο ομάδες θα ολοκληρώσουν την ίδια δραστηριότητα και δίνει στη κάθε ομάδα ένα κενό φύλλο χαρτιού διαγράμματος παρουσίασης και μαρκαδόρους. ο Κάθε ομάδα πρέπει να καταγράψει όλες τις «συνδέσεις» που ανακάλυψε στο φύλλο χαρτιού του διαγράμματος παρουσίασης. ο Μετά από 10-15 λεπτά, ο εκπαιδευτής συγκεντρώνει την ομάδα και ζητά από τις υποομάδες να παρουσιάσουν το διάγραμμα παρουσίασης τους. ο Μετά την ολοκλήρωση των παρουσιάσεων, ζητείτε από το σύνολο της ομάδας να αξιολογήσει μαζί τα δύο διαγράμματα παρουσίασης και ο εκπαιδευτής διευκολύνει την ομαδική συζήτηση αναφορικά με τις συνδέσεις που έγιναν από τις δύο ομάδες και τους ζητά να αναγνωρίσουν, κατά πόσο υπάρχουν κοινές συνδέσεις στα δύο διαγράμματα παρουσίασης. ο Τα θέματα προς συζήτηση στη παρούσα ομαδική δραστηριότητα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Πόσες συνδέσεις βρήκατε; ▪ Αναφερθείτε σε μερικές από τις ομοιότητες και τις διαφορές που βρήκατε μεταξύ των πολιτιστικών αξιών και της ταυτότητας. ▪ Τι μάθαμε από τους άλλους μέσω της δραστηριότητας αυτής; 	<p>45'</p>	<p>Αίθουσα κατάρτισης με τις καρέκλες τοποθετημένες σε ημικύκλιο. Πρόγραμμα/ Επισκόπηση του περιεχομένου της κατάρτισης. Φύλλα χαρτιού του διαγράμματος παρουσίασης και μαρκαδόροι για τη δραστηριότητα γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου». Διάγραμμα παρουσίασης και μαρκαδόροι για την ομαδική συζήτηση.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες θα</p> <ul style="list-style-type: none"> - συμμετάσχουν στη δραστηριότητα γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου». - κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθησή τους.

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ατομική και Ομαδική Δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει μια δραστηριότητα παρακολούθησης, με τίτλο «Δηλώσεις των Πολιτιστικών Αξιών μου», για τη περαιτέρω ανάπτυξη της κατανόησης των μαθητευόμενων σε σχέση με τη πολιτιστική ταυτότητα στις χώρες καταγωγής και υποδοχής. <ul style="list-style-type: none"> ○ Οι μαθητευόμενες διαθέτουν λίγο χρόνο για να προβληματιστούν ατομικά αναφορικά με κάποιες ημιτελείς δηλώσεις που βρίσκονται γραμμένες στο πίννακα/ στο διάγραμμα παρουσίασης. ○ Μετά από 5 λεπτά, ο εκπαιδευτής προσκαλεί τις μαθητευόμενες να σταθούν ενώπιων της ομάδας, να αναφέρουν το όνομά τους, τη χώρα προέλευσής τους και να συμπληρώσουν τις δηλώσεις, οι οποίες υπογραμμίζουν συγκεκριμένες πτυχές των πολιτιστικών τους αξιών. ○ Ορισμένες ημιτελείς δηλώσεις, οι οποίες να προτρέπουν τις μαθητευόμενες, θα μπορούσαν να είναι οι πιο κάτω: <ol style="list-style-type: none"> 1) Μια παράδοση της χώρας μου αποτελεί... 2) Ένα έθιμο της χώρας υποδοχής μου, το οποίο μου αρέσει είναι... 3) Μια σημαντική αξία για μένα είναι... 4) Ένα χαρακτηριστικό/γνώρισμα, το οποίο συμβολίζει το πολιτισμό μου είναι... • Αφού αποκτήσουν όλες οι μαθητευόμενες την ευκαιρία να συμμετάσχουν στη δραστηριότητα αυτή, ο εκπαιδευτής παρέχει μια σύντομη προφορική ανάδραση, για να συζητήσει τις εντυπώσεις των συμμετεχόντων από τη δραστηριότητα, καθώς και αν έμαθαν κάτι καινούριο για τις ομότιμες τους. 	30'	<p>Αίθουσα κατάρτισης με τις καρέκλες τοποθετημένες σε ημικύκλιο. Διάγραμμα παρουσίασης/ Πίννακας και μαρκαδόροι για τη καταγραφή των δηλώσεων. Στυλό και υλικά για όλους, ώστε να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες θα - συμμετάσχουν στη δραστηριότητα, - ακροαστούν τους άλλους, ενόσω κάνουν τις δηλώσεις τους - συμμετάσχουν στην δραστηριότητα ομαδικού προβληματισμού</p>
Διάλειμμα	15'		

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Μικρή Ομαδική Δραστηριότητα: Είμαστε ό,τι τρώμε;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει στις μαθητευόμενες τη σύντομη ομαδική δραστηριότητα «Είμαστε ό,τι τρώμε;», η οποία αποσκοπεί στην αξιολόγηση του ρόλου που διαδραματίζει το φαγητό στη πολιτιστική ταυτότητα. • Για τη δραστηριότητα αυτή, ο εκπαιδευτής χωρίζει τις μαθητευόμενες σε ζευγάρια και τους ζητά να θέσουν ερωτήσεις μεταξύ τους αναφορικά με: <ul style="list-style-type: none"> ο τα εθνικά τους φαγητά ο αγαπημένα τους εθνικά γεύματα ο την εμπειρία τους με το συγκεκριμένο φαγητό- την αγαπημένη τους ανάμνηση, όπου τρώνε το φαγητό αυτό ο τον τρόπο προετοιμασίας του γεύματος αυτού ως παιδί/ ως ενήλικας ο το λόγο για τον οποίο αυτό αποτελεί το αγαπημένο τους φαγητό ο πόσο συχνά καταναλώνουν το φαγητό αυτό τώρα ο αν το φαγητό αυτό το έμαθαν μέσω της οικογένειας, των πολιτιστικών τους παραδόσεων ή μέσω του κοινωνικού τους κύκλου κτλ. • Μετά από 15-20 λεπτά, ο εκπαιδευτής μαζεύει τις συμμετέχουσες και διαθέτει 2-3 λεπτά στο κάθε ζευγάρι, για να παρουσιάσουν η μια την άλλη και να αναφερθούν εν συντομία στα όσα έμαθαν η μία από την άλλη μέσω της δραστηριότητας αυτής. • Αφού δοθεί η ευκαιρία σε όλα τα ζευγάρια να παρουσιάσουν το ζεύγος τους, ο εκπαιδευτής καθοδηγεί μια συζήτηση με θέμα το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το φαγητό στη πολιτιστική μας ταυτότητα και κατά πόσο αυτό διαφέρει μεταξύ των πολιτισμών ή αν υπάρχουν ομοιότητες μεταξύ όλων των πολιτισμών. • Η δραστηριότητα έχει ως αποτέλεσμα οι γυναίκες να διαμορφώνουν μια καλύτερη κατανόηση των πολιτιστικών ομοιοτήτων και διαφορών μέσω της συζήτησης γύρω από τα εθνικά τους φαγητά. Αν αντιπροσωπεύονται διάφορες εθνικότητες στην ομάδα, είναι καλύτερο για τη δραστηριότητα αυτή να σμίξετε σε ζευγάρια γυναίκες με διαφορετική καταγωγή, αν είναι δυνατό. 	45'	Αίθουσα κατάρτισης με τις καρέκλες τοποθετημένες σε ημικόκλιο. Στυλό και υλικά για όλους, ώστε να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.	Οι μαθητευόμενες θα <ul style="list-style-type: none"> - συμμετάσχουν στη μικρή ομαδική δραστηριότητα και θα παρουσιάσουν τον εαυτό τους στην ομάδα. - κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθηση τους. - συμβάλουν στις συζητήσεις.

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ατομική/ Μικρή Ομαδική Δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μετά την ομαδική συζήτηση, ο εκπαιδευτής μπορεί να δώσει οδηγίες στις μαθητευόμενες να εργαστούν ατομικά ή σε μικρές ομάδες (κατ' ανώτατο όριο 2-3 μαθητευόμενες ανά ομάδα, ανάλογα με το μέγεθος της ομάδας). Ο εκπαιδευτής μοιράζει στις μαθητευόμενες αντίτυπα του ενημερωτικού εντύπου «Πολιτιστικός Ισολογισμός». Οι συμμετέχουσες ενθαρρύνονται να προετοιμάσουν μια λίστα, ώστε να συγκρίνουν τις διαφορετικές διαστάσεις μεταξύ του πολιτισμού της χώρας καταγωγής και της χώρας προέλευσης τους. Το φύλλο εργασίας παρέχει μερικά παραδείγματα δυνητικών διαστάσεων που μπορούν να συγκρίνουν. Ωστόσο αν οι μαθητευόμενες δυσκολεύονται με τις διαστάσεις αυτές, μπορούν να σκεφτούν δικές τους. Οι διαστάσεις που αναγράφονται στο «Πολιτιστικό Ισολογισμό» περιλαμβάνουν το προσδιορισμό των πολιτιστικών ομοιοτήτων και διαφορών μεταξύ της χώρας καταγωγής και της χώρας υποδοχής όσον αφορά: <ul style="list-style-type: none"> τις πιο αστείες (ομοιότητες/ διαφορές), τις πιο συγκλονιστικές (ο/ δ), τις πιο απαιτητικές (ο/ δ), τις δυσκολότερες (ο/ δ), τις πιο ενθαρρυντικές (ο/ δ), τις μεγαλύτερες (ο/ δ), τις τρομακτικότερες (ο/ δ), τις πιο εμπυχωτικές (ο/ δ), όσες (ο/ δ) σας εμπλούτισαν περισσότερο. Ζητείστε από τις μαθητευόμενες να προβληματιστούν ατομικά ή να συζητήσουν σε μικρές ομάδες τα στοιχεία αυτά και να δημιουργήσουν μια λίστα με ομοιότητες και διαφορές. Αφού κάθε άτομο ή κάθε μικρή ομάδα ολοκληρώσει τη λίστα της, με βάση αυτές ή άλλες διαστάσεις, οι μαθητευόμενες ενθαρρύνονται να παρουσιάσουν το «Πολιτιστικό Ισολογισμό» τους σε ολόκληρη την ομάδα. 	45'	<p>Αντίγραφα του ενημερωτικού εντύπου «Πολιτιστικός Ισολογισμός» για όλες τις μαθητευόμενες. Χρωματιστά μολύβια και μαρκαδόροι. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες θα</p> <ul style="list-style-type: none"> - κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθηση τους. - θα συμπληρώσουν το έντυπο «Πολιτιστικός Ισολογισμός», είτε ατομικά είτε στα πλαίσια μιας μικρής ομάδας και θα αναπτύξουν περαιτέρω τη κατανόηση τους σχετικά με τις πολιτιστικές ομοιότητες μεταξύ της χώρας καταγωγής και της χώρας υποδοχής τους. - στηριχθούν να συμμετάσχουν σε μια ομαδική παρουσίαση και μια άσκηση ομαδικής

<ul style="list-style-type: none"> Μετά τις παρουσιάσεις, ο εκπαιδευτής καθοδηγεί μια σύντομη ομαδική συζήτηση, για να αξιολογήσει και να εξετάσει τα όσα έμαθαν οι μαθητευόμενες από τη δραστηριότητα. 			<p>συζήτησης με θέμα τις ομοιότητες και τις διαφορές που τονίστηκαν μέσω της δραστηριότητας.</p>
Διάλειμμα	15'		

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ατομική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής αρχίζει τη δραστηριότητα καθοδηγώντας μια ομαδική συζήτηση, όπου επανεξετάζει τα όσα έχουν καλυφθεί μέχρι στιγμής στο εργαστήριο και προάγει τη κατανόηση των μαθητευόμενων αναφορικά με τις αξίες και τη πολιτιστική ταυτότητα, ζητώντας τους συζητήσουν «τις ομοιότητες και τις ποικιλομορφίες στη πολιτιστική ταυτότητα και τις αξίες». Ο εκπαιδευτής σημειώνει τα κύρια σημεία της συζήτησης σε ένα διάγραμμα παρουσίασης. Ακολούθως, ο εκπαιδευτής μοιράζει από δύο κενά φύλλα χαρτιού του διαγράμματος παρουσίασης και χρωματιστά στυλό σε κάθε μαθητευόμενη και τους δίνει οδηγίες να δημιουργήσουν δύο νοητικούς χάρτες. Οι μαθητευόμενες γράφουν το τίτλο «Η Πολιτιστική Μου Ταυτότητα» στο κέντρο του πρώτου νοητικού χάρτη και στη συνέχεια, τον συμπληρώνουν εστιάζοντας σε πτυχές του πολιτισμού, συμπεριλαμβανομένου της θρησκείας, της οικογενειακής ζωής, του ρόλου των γυναικών, των κοινωνικών κύκλων των γυναικών, της παιδείας των γυναικών, των επαγγελματικών εμπειριών και ευκαιριών τους, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους οι προαναφερθέντες πτυχές βοήθησαν στη διαμόρφωση της πολιτιστικής τους ταυτότητας. Οι μαθητευόμενες γράφουν το τίτλο «Οι Προσωπικές Μου Αξίες» στο κέντρο του δεύτερου νοητικού χάρτη και επανεξετάζουν τις αξίες, τις πεποιθήσεις και τις στάσεις τους, καθώς και το πώς αυτές δέχτηκαν επιρροές από την οικογενειακή τους ζωή, τους κοινωνικούς τους κύκλους, τη παιδεία, τη θρησκεία, τις προηγούμενες τους εμπειρίες, τη κοινότητα, το πολιτισμό τους κτλ. 	60'	<p>Δύο κενά φύλλα χαρτιού του διαγράμματος παρουσίασης για κάθε μαθητευόμενη. Χρωματιστά μολύβια και μαρκαδόροι. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες θα</p> <ul style="list-style-type: none"> - κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθηση τους. - θα συμπληρώσουν τους νοητικούς τους χάρτες αναφορικά με τη «πολιτιστική τους ταυτότητα» και τις «προσωπικές τους αξίες», ώστε να προάγουν τη κατανόηση τους ως προς τις αξίες και τη πολιτιστική ταυτότητα.

<ul style="list-style-type: none"> • Αφού συμπληρώσουν όλες οι μαθητευόμενες τους νοητικούς τους χάρτες, ο εκπαιδευτής μαζεύει όλα τα διαγράμματα παρουσίασης και τα αναρτεί, είτε στο πίνακα ανακοινώσεων είτε στους τοίχους που περιβάλλουν την αίθουσα κατάρτισης. • Ο εκπαιδευτής διαθέτει 5-10 λεπτά, για να μπορέσουν οι μαθητευόμενες να ρίξουν μια ματιά στους διάφορους νοητικούς χάρτες και να τους αξιολογήσουν. • Ακολούθως, ο εκπαιδευτής αρχίζει μια δεύτερη συζήτηση γύρω από τα δύο θέματα, τις ομοιότητες και τις ποικιλομορφίες, και ζητά από τις μαθητευόμενες να αναλογιστούν τα όσα έχουν μάθει μέσω της δραστηριότητας αυτής. Επίσης, τους ζητά να συζητήσουν, αναφορικά με το πώς οι πολιτιστικές ταυτότητες και αξίες που αντιπροσωπεύονται στην αίθουσα, μπορούν να επηρεάσουν την ένταξη των γυναικών στην ομάδα – εστιάζοντας στις ευκαιρίες ενσωμάτωσης και σε ορισμένες αντιξοότητες, οι οποίες σχετίζονται με την ένταξη στη χώρα υποδοχής και βασίζονται στις πολιτιστικές ταυτότητες και αξίες. • Για την αντιμετώπιση των αντιξοτήτων που προσδιορίστηκαν, ο εκπαιδευτής ζητά από τις μαθητευόμενες να σκεφτούν στρατηγικές, τις οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν κατά την εργασία τους ως ηγέτιδες ενσωμάτωσης, για να ξεπεράσουν τις αντιξοότητες. • Ο εκπαιδευτής καταγράφει τις στρατηγικές σε ένα διάγραμμα παρουσίασης. 			<ul style="list-style-type: none"> - συμμετάσχουν στην ομαδική αξιολόγηση. - λάβουν υποστήριξη, για να σκεφτούν στρατηγικές ενσωμάτωσης, επηρεασμένες μέσω των αξιών και της πολιτιστικής ταυτότητας.
Διάλειμμα	15'		
Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική Δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει μια σύντομη ομαδική δραστηριότητα με θέμα το προσδιορισμό των πολιτιστικών πρακτικών/της πολιτιστικής κατανόησης/ των πολιτιστικών προσδοκιών σε διάφορες χώρες. • Ο στόχος της δραστηριότητας είναι η διεξαγωγή μιας σύντομης ομαδικής συζήτησης για το προσδιορισμό του πώς οι διάφορες πολιτιστικές πρακτικές και τα έθιμα μπορούν να οδηγήσουν στην ενσωμάτωση, καθώς και σε επικοινωνιακές δυσκολίες μεταξύ διαφόρων πολιτισμών. • Μερικά παραδείγματα είναι να στεκόμαστε στην ουρά, να λέμε ευχαριστώ/ παρακαλώ, να ευχαριστούμε τον οδηγό που σταμάτησε στη διάβαση πεζών, για να διασταυρώσουμε, να δίνουμε τη θέση μας στα μέσα συγκοινωνίας στους στις πιο ευάλωτες ομάδες κτλ. 	15'	<p>Αίθουσα κατάρτισης με τις καρέκλες τοποθετημένες σε ημικύκλιο. Διάγραμμα παρουσίασης και μαρκαδόροι. Στυλό και υλικά για όλους, ώστε να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες θα</p> <ul style="list-style-type: none"> - κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθηση τους. - συμμετάσχουν πλήρως στην άσκηση σύντομης ομαδικής συζήτησης. - παίρνουν σημειώσεις για τις διάφορες

<ul style="list-style-type: none"> • Με τη βοήθεια του διαγράμματος παρουσίασης και των μαρκαδόρων, ο εκπαιδευτής παρουσιάζει τις πρακτικές και τα έθιμα στις μαθητευόμενες και τους ζητά παρέχουν παραδείγματα από τις εμπειρίες που είχαν γύρω από τα έθιμα και να συζητήσουν πώς ξεπέρασαν τις συνεπακόλουθες δυσκολίες που αντιμετώπισαν στην χώρα υποδοχής τους. • Ο εκπαιδευτής καταγράφει τα παραδείγματα στο διάγραμμα παρουσίασης. 			<p>δυσκολίες που βιώνουν οι άλλοι πολιτισμοί και τους τρόπους αντιμετώπισης τους.</p>
<p>Ατομική Δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει στις μαθητευόμενες τη δραστηριότητα «Οι Αξίες μου και το Πολιτιστικό Δέντρο». • Αυτή είναι μια σύντομη δραστηριότητα, η οποία υποστηρίζει τις μαθητευόμενες, ώστε να προβληματιστούν και να παρουσιάσουν τις προσωπικές τους αξίες, τις πτυχές της πολιτιστικής τους ταυτότητας και την προσωπική τους ιστορία. • Ο εκπαιδευτής μοιράζει κενά φύλλα χαρτιού του διαγράμματος παρουσίασης σε κάθε μαθητευόμενη και τους ζητά να σχεδιάσουν ένα μεγάλο δέντρο με το κορμό του, τις ρίζες, τα κλαδιά, τα φύλλα, τα μπουμπούκια, τα φρούτα και τα αγκάθια. • Επίσης, ο εκπαιδευτής μοιράζει σε όλους χρωματιστά στυλό, μολύβια και μαρκαδόρους. • Αφού όλες οι μαθητευόμενες σχεδιάσουν τα δέντρα τους, ο εκπαιδευτής εξηγεί σε τι αντιστοιχούν τα διαφορετικά μέρη του δέντρου και ακολούθως, τους ζητά να προβληματιστούν για τη κάθε πτυχή και να γράψουν σχετικές λέξεις, με βάση τις αξίες τους, στο κάθε κομμάτι του δέντρου. 	<p>45'</p>	<p>Κενά φύλλα χαρτιού του διαγράμματος παρουσίασης για όλες τις μαθητευόμενες. Χρωματιστά μολύβια, στυλό και μαρκαδόρους για όλες τις μαθητευόμενες. Πίνακας/ Διαφάνειες PowerPoint/ Διάγραμμα παρουσίασης με τις επεξηγήσεις για τα διάφορα μέρη του δέντρου, ώστε να καθοδηγήσουν τις μαθητευόμενες κατά τη δραστηριότητα αυτή. Στυλό και υλικά για όλους, ώστε να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - αναπτύξουν και θα παρουσιάσουν τις αξίες τους και τα πολιτιστικά τους δέντρα. - αναπτύξουν μια σε βάθος κατανόηση του πολιτισμού τους, καθώς και των πολιτισμών των υπολοίπων συμμετεχόντων. - κρατήσουν σημειώσεις για να στηρίξουν τη μάθηση τους.

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<ul style="list-style-type: none"> • Οι διάφορες πτυχές του δέντρου περιλαμβάνουν: <ul style="list-style-type: none"> ○ ρίζες = οι επιρροές στη ζωή τους και οι πεποιθήσεις τους ○ κορμός = η δομή της ζωής και συγκεκριμένες σταθερές και παγιωμένες πτυχές ○ κλαδιά = οι σχέσεις και οι συνδέσεις, οι κατευθύνσεις, τα ενδιαφέροντα, οι δραστηριότητες κατά τον ελεύθερο χρόνο ○ φύλλα = πληροφορίες και γνώσεις- και οι πηγές τους ○ μπουμπούκια = οι ιδέες τους, οι ελπίδες τους για το μέλλον και οι προοπτικές τους ○ φρούτα = τα επιτεύγματά τους ○ αγκάθια = οι προκλήσεις, οι κίνδυνοι και οι δυσκολίες • Αφού οι μαθητευόμενες συμπληρώσουν τις απαντήσεις τους για τη κάθε πτυχή του δέντρου, ο εκπαιδευτής μπορεί να ζητήσει από μερικές εθελόντριες να παρουσιάσουν τα δέντρα τους στην ομάδα. • Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής αρχίζει μια μικρή συζήτηση με θέμα τους διαφορετικούς πολιτισμούς και τις εμπειρίες της ομάδας. <p>Σημείωση: Ο εκπαιδευτής μπορεί να λάβει επίσης μέρος στη δραστηριότητα και να παρουσιάσει τις Αξίες του και το Πολιτιστικό του Δέντρο στην ομάδα, ώστε να παρουσιάζει την οπτική της χώρας υποδοχής.</p>		Τα ίδια όπως και πιο πάνω.	Τα ίδια όπως και πιο πάνω.

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Καταληκτική συνεδρία και Αξιολόγηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής επανεξετάζει εν συντομία το περιεχόμενο που καλύφτηκε στο σημερινό εργαστήριο. • Στη συνέχεια, ρωτά τις μαθητευόμενες αν έχουν οποιαδήποτε ανοιχτά ερωτήματα. • Αφού απαντήσει τις ερωτήσεις των συμμετεχόντων, ο εκπαιδευτής παρέχει μια σύντομη προφορική ανατροφοδότηση, χρησιμοποιώντας την άσκηση αξιολόγησης «Βαλίτσα, θήκες αλληλογραφίας, κάδος απορριμμάτων». • Για την ολοκλήρωση της άσκησης, ο εκπαιδευτής τοποθετεί στο κέντρο της αίθουσας κατάρτισης, είτε κάτι που να συμβολίζει μια βαλίτσα, τις θήκες αλληλογραφίας και ένα κάδο, είτε τα πραγματικά αντικείμενα, και ακολουθώντας, μοιράζει τρεις κάρτες σε κάθε μαθητευόμενη. • Στη συνέχεια, ζητά από τις μαθητευόμενες να απαντήσουν τις ακόλουθες ερωτήσεις, γράφοντας την απάντηση στις κάρτες και τοποθετώντας τις στις αντίστοιχες τρεις τοποθεσίες: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ποιες πτυχές θα συμπεριέλαβα στη βαλίτσα, επειδή θα με στηρίξουν κατά την εργασία μου με τις τοπικές κοινότητες; 2. Ποιες πτυχές θα συμπεριέλαβα στη θήκη αλληλογραφίας, επειδή στο παρόν στάδιο είμαι αβέβαιη, κατά πόσο θα προβούν βοηθητικές; 3. Ποιες πτυχές θα πέταγα στο κάδο, επειδή δεν τις θεωρώ καθόλου χρήσιμες; • Ο εκπαιδευτής ευχαριστεί όλες τις μαθητευόμενες για τη συμμετοχή τους στο εργαστήριο και ολοκληρώνει τη συνεδρία. 	30'	<p>Αίθουσα κατάρτισης με χώρο για την εργασία σε υποομάδες. ημικύκλιο. Διάγραμμα παρουσίασης και μαρκαδόροι. Κάρτες για τις μαθητευόμενες. Κάτι που να συμβολίζει μια βαλίτσα, τις θήκες αλληλογραφίας και ένα κάδο ή τα πραγματικά αντικείμενα. Στυλό και υλικά, ώστε οι μαθητευόμενες να παίρνουν σημειώσεις.</p>	<p>Οι μαθητευόμενες θα</p> <ul style="list-style-type: none"> - συμμετάσχουν πλήρως στην αξιολόγηση - λάβουν μέρος στις δραστηριότητες ανάδρασης.
Συνολικός χρόνος πρόσωπο με πρόσωπο	360 λεπτά / 6 ώρες		

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
Συνεδρία αυτοδιδασκαλίας (διαδικτυακά ή εκτός διαδικτύου): Διαλέξτε από τις διαθέσιμες ασκήσεις αυτές που μπορούν να πραγματοποιηθούν ατομικά ή στα πλαίσια μιας μικρής ομάδας.	630' / 10,5 ώρες	Σύνολο Εργαλείων ENGAGE και Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Μάθησης ENGAGE, καθώς και άλλοι διαδικτυακοί πόροι.	Παρουσίαση των ολοκληρωμένων ασκήσεων.
Συνολικός χρόνος	990 λεπτά / 16,5 ώρες		

Περιεχόμενο και Οδηγίες για την Αυτόνομη Μάθηση
<p>Για τη διεύρυνση της κατανόησης των αξιών και της πολιτιστικής ταυτότητας, οι ακόλουθοι σύνδεσμοι, με το πρόσθετο αναγνωστικό υλικό και τις δραστηριότητες, είναι χρήσιμοι για την αυτοδιδασκαλία.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προσωπικές αξίες, πεποιθήσεις και στάσεις: https://sielearning.tafensw.edu.au/MCS/CHCAOD402A/chcaod402a_csw/knowledge/values/values.htm • Γιατί μετρά η ταυτότητα: http://criticalmediaproject.org/why-identity-matters/ • Εξερευνώντας το Πολιτιστικό σας «Παγόβουνο»: http://www.differencedifferently.edu.au/defining_identities/part_1a.php • Ανάγνωση: Αξίες και Πεποιθήσεις https://courses.lumenlearning.com/alamo-sociology/chapter/values-and-beliefs/

- Πολιτιστικές Αξίες: Ορισμός, Παραδείγματα και η Σημασία τους:
<https://study.com/academy/lesson/cultural-values-definition-examples-importance.html>
- Πολιτιστική Ταυτότητα:
<http://www.commonground.org.nz/common-issues/identity/cultural-identity/>
- Πολιτιστικά Πρότυπα: Ορισμοί και Αξίες:
<https://study.com/academy/lesson/cultural-norms-definition-values-quiz.html>
- Κατανόηση της ευρύτητας και του βάθους του όρου «πολυπολιτισμικός»:
<http://www.edchange.org/multicultural/activities/multicultural.html>
- Οι κύκλοι του πολυπολιτισμικού μου εαυτού:
<http://www.edchange.org/multicultural/activities/circlesofself.html>
- Τι είναι το Πολιτισμικό Σοκ:
<https://barendspychology.com/culture-shock-stages/>
- Τα 4 Στάδια του Πολιτισμικού Σοκ:
<https://medium.com/global-perspectives/the-4-stages-of-culture-shock-a79957726164>
- Άρθρο: Μετανάστευση, Πολιτιστική Απώλεια/ Πένθος και Πολιτιστική Ταυτότητα:
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1414713/>
- Άρθρο: Διαχείριση της Μετανάστευσης:
<https://immi.se/intercultural/nr8/aghdami.htm>
- Μετανάστευση: Μια άσκηση ενσυναίσθησης:
<https://serc.carleton.edu/bioregion/examples/65892.html>

4^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Ενδυνάμωση της κοινότητας

4.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Ενδυνάμωση της κοινότητας	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
	Η μαθητευόμενη θα είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • προωθεί την ισότητα και τη συμπερίληψη, μέσω της συσπείρωσης των ατόμων γύρω από κοινά θέματα και ανησυχίες • δημιουργεί θετικές σχέσεις μεταξύ των κοινοτήτων και των ομάδων, μέσω της συνεργασίας κατά την εργασία • ενθαρρύνει και να βοηθήσει τις κοινότητες, ώστε να επηρεάσουν τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων πολιτικής. 		
	ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
Η μαθητευόμενη γνωρίζει και κατανοεί: <ul style="list-style-type: none"> • τις βασικές διαπολιτισμικές διαφορές ως προς τις προκαταλήψεις, τα στερεότυπα, το φύλο και την ηλικία στη κοινωνία που διαμένει, • ενέργειες που θα πρέπει να υλοποιηθούν στα πλαίσια ενός έργου, αποσκοπώντας τη προώθηση των θεμάτων της/στη κοινότητα, • το πλαίσιο για την ενεργή συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, 	Η μαθητευόμενη είναι σε θέση να: <ul style="list-style-type: none"> • αναλύει τους τρόπους με τους οποίους οι συνήθεις μορφές στερεοτύπων επηρεάζουν την εικόνα της κοινότητας και να προσδιορίζει τρόπους αντιμετώπισης τους, • προετοιμάσει τις προπαρασκευαστικές εργασίες, ώστε να εφαρμόσει ένα έργο για τη προώθηση των κοινοτικών ζητημάτων, • αναγνωρίσει τα άτομα που βρίσκονται σε δύσκολη θέση και να συγκεντρώσει την υποστήριξη των πληγέντων κοινοτήτων, • εφαρμόσει συμπεριληπτικές και συμμετοχικές πρακτικές, με στόχο 	Η μαθητευόμενη εφαρμόζει τις γνώσεις και τις δεξιότητες κατά: <ul style="list-style-type: none"> • αυτόνομη πραγματοποίηση μιας σύντομης συνεδρίας/ παρουσίασης, όπου επεξηγεί τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα, καθώς και τον αντίκτυπο τους στις κοινότητες, • την αυτόνομη διαχείριση των επαφών με τους σχετικούς φορείς που θα λάβουν μέρος στο κοινοτικό έργο, κινητοποιώντας τα άτομα αναφορικά με τα συνήθη ζητήματα της κοινότητας και μέσω της δημιουργίας θετικών σχέσεων, καθώς και της δημιουργίας ομάδων συμφερόντων/ εκστρατειών ή 	

	<ul style="list-style-type: none"> τις συμμετοχικές μεθόδους και τις πρακτικές συνεργασίας στην εργασία. 	τον επηρεασμό της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.	κινήματων για τη βελτίωση της ευημερίας των κοινοτήτων.
--	---	--	---

4.2 Οδηγίες

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Εισαγωγή και παιχνίδι γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου»:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής καλωσορίζει τις μαθητευόμενες στη συνάντηση πρόσωπο με πρόσωπο και παρέχει μια συνοπτική εικόνα των θεμάτων που θα καλυφτούν κατά τη διάρκεια της υφιστάμενης ενότητας: <ul style="list-style-type: none"> Η κριτική σκέψη, η κοινή γνώμη, ισχύς και λήψη αποφάσεων, Η συμμετοχή και η λήψη αποφάσεων, Αναζήτηση συναίνεσης, δέσμευσης και δικτύωσης. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτής εξηγεί τις οδηγίες για τη δραστηριότητα γνωριμίας Σπάσιμο του Πάγου, με τίτλο Ο προσδιορισμός των κοινοτήτων/ ομάδων μου. <p>Στα πλαίσια της δραστηριότητας, ζητείται από τις μαθητευόμενες να γράψουν ευανάγνωστα το όνομά τους στο κέντρο ενός ήλιου (σχεδιασμένου από τις ίδιες), με κάθε ηλιακή ακτίνα να αντιπροσωπεύει μια «κοινότητα» ή μια «ομάδα», στην οποία νιώθει ότι ανήκει το άτομο (π.χ. οικογένεια, χώρα προέλευσης, πόλη, χωριό, ίδιο φύλο, θρησκευτική πεποίθηση ή πολιτικός προσανατολισμός κτλ.)</p> <p>Όσο μεγαλύτερες είναι οι ακτίνες σε μήκος, τόσο σημαντική και δυνατή είναι η σχέση. Στο τέλος της δραστηριότητας, αναρτήστε όλα τα διαγράμματα παρουσίασης με τους ήλιους και τις ακτίνες των μαθητευόμενων σε ένα κενό τοίχο και προσπαθήστε να αποκτήσετε μια κοινή θέση για το σύνολο των σχεδίων μέσω των παρακάτω ερωτήσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ποιες κοινότητες/ ομάδες αποτελούν τις μακρύτερες ηλιακές ακτίνες στις διάφορες παρουσιάσεις; Μπορούμε να συμφωνήσουμε σε μια ιεράρχηση των σημαντικότερων για εμάς κοινοτήτων/ ομάδων; 	20'	<ul style="list-style-type: none"> Προβολέας παρουσιάσεων για τις παρουσιάσεις PowerPoint. Μια μεγάλη επιφάνεια τοίχου, επικαλυμμένη με χαρτί, όπου θα σχεδιαστούν οι ήλιοι (ένας ανά μαθητευόμενη) ή ατομικά διαγράμματα παρουσίασης, τα οποία θα αναρτηθούν σε ένα κενό τοίχο. Χρωματιστοί μαρκαδόροι και στυλό. 	Ο βαθμός αφοσίωσης και συμμετοχής που επιδεικνύεται κατά τη διάρκεια των κοινών εργασιών.

- Υπάρχει κάποια «ομάδα/ κοινότητα» που θα μπορούσε να ήταν ενδιαφέρουσα και σημαντική και για μένα; - Υπάρχει κάποια «ομάδα/ κοινότητα» που να με κάνει να αισθάνομαι άβολα ή υπό κίνδυνο;			
--	--	--	--

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή στην Ενδυνάμωση της Κοινότητας και τις βασικές αρχές της. 	10'	PPT 1 Ενδυνάμωση της Κοινότητας	
<p>Ομαδική δραστηριότητα:</p> <p>Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης των κοινωνιών, η κοινή γνώμη επηρεάζεται ολοένα και περισσότερο από τα ΜΜΕ, καθιστώντας την πιο προσβάσιμη. Εν τούτοις, καθώς διανύουμε μια περίοδο με ψευδείς ειδήσεις, είναι πάντα σημαντικό να επαληθεύουμε της πηγή και τη ποιότητα της.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής προτείνει τον ομαδικό προβληματισμό/ τη συζήτηση σε μικρές ομάδες των δύο ή των τριών ατόμων, με τίτλο «Οι ειδήσεις, οι οποίες ενθαρρύνουν/ αποθαρρύνουν τις κοινότητες/τις ομάδες μου» Οι μαθητευόμενες θα πρέπει να λάβουν υπόψη τις «ηλιακές ακτίνες» της προηγούμενης άσκησης, καθώς και την ιεράρχηση που αποφασίστηκε για διάφορες κοινότητες/ ομάδες. Ο εκπαιδευτής τους ζητά να παρέχουν παραδείγματα καλών και κακών ειδήσεων σε σχέση με τις κοινότητες/ ομάδες αυτές (τουλάχιστον ένα καλό και ένα κακό παράδειγμα, αν όχι περισσότερα). Οι μαθητευόμενες έχουν 30' στη διάθεση τους για να βρουν ειδήσεις, να παρέχουν μια επισκόπηση με θέμα τις πιο πρόσφατες, μέσω των διαθέσιμων υλικών υποστήριξης, ή να αναφέρουν πληροφορίες, τις οποίες γνωρίζουν ήδη και που είναι σημαντικές για το στόχο της ανταλλαγής αυτής . Αφού συμπληρωθεί ο πίνακας με τις «Καλές ειδήσεις/ Ευκαιρίες και τις Κακές Ειδήσεις/ Κίνδυνοι», οι ομάδες καλούνται σε μια σύνοδο ολομέλειας, ώστε να 	75'	<p>PPT 1 Ενδυνάμωση της Κοινότητας (Πίνακας για την ομαδική δραστηριότητα: Καλές και Κακές Ειδήσεις)</p> <p>Ο εκπαιδευτής μπορεί να προσφέρει αντίτυπα εφημερίδων, περιοδικά, παραδείγματα μέσω κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, μια επιλογή έντυπων άρθρων κτλ., για να πάρουν έμπνευση οι συμμετέχουσες.</p>	<p>Η άσκηση ολοκληρωμένη από πλευράς όλων των ομάδων.</p>

μοιραστούν οι συμμετέχουσες τις επιλογές των ειδήσεων τους, καθώς και τις σχετικές τους ανησυχίες και ευκαιρίες.			
--	--	--	--

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<ul style="list-style-type: none"> Η τελευταία συνεδρία διαρκεί 45', συμπεριλαμβανομένου της ανατροφοδότησης για τις από κοινού παρουσιάσεις μέσω ερωτήσεων, όπως: <ul style="list-style-type: none"> ○ Πώς νομίζετε, ότι μπορούν να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες; ○ Πώς θεωρείτε, ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι αυτοί; ○ Ποιες συνεργασίες θα ήταν χρήσιμες για τη διατήρηση των ευκαιριών και ποιες για την άμβλυνση των κινδύνων; Ο εκπαιδευτής ζητά από τις μαθητευόμενες να αναρτήσουν τους πίνακές τους σε ένα κενό τοίχο, κατά τη διάρκεια των παρουσιάσεων, και τους μοιράζει αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων για τη τελική αξιολόγηση (οι ομάδες δε μπορούν να ψηφίσουν τους δικούς τους πίνακες). Αν υπάρχει διαθέσιμος χρόνος, ο εκπαιδευτής μπορεί να ζητήσει από τις μαθητευόμενες να επιχειρηματολογήσουν αναφορικά με την ιεράρχηση του καλύτερου περιεχόμενου, δημιουργώντας κίνητρο για την αξιολόγηση. Η άσκηση αυτοαξιολόγησης χρησιμεύει, επίσης, για τη παροχή ενός «ασφαλούς περιβάλλοντος», όπου οι συμμετέχουσες μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους, να βελτιώσουν τις ικανότητες λήψης αποφάσεων τους και να επιχειρηματολογήσουν σχετικά με τις επιλογές τους. Ζητείται από όλες τις συμμετέχουσες να «ψηφίσουν» αναφορικά με τα «καλύτερα» περιεχόμενα που παρουσιάστηκαν από τις άλλες ομάδες. 		<p>Για τη τελική αξιολόγηση των πινάκων, θα ήταν χρήσιμο να παρέχεται χρωματιστά αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων (ένα χρώμα = εκτιμώμενο ζήτημα) Ένα αυτοκόλλητο χαρτάκι σημειώσεων από κάθε χρώμα για τη κάθε μαθητευόμενη, θα χρησιμοποιηθεί κατά τη φάση αξιολόγησης.</p>	<p>Ο εκπαιδευτής παρέχει στη κάθε μαθητευόμενη 4 αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων με διαφορετικά χρώματα: Κίτρινο= Η πλέον ενδεδειγμένη επιλογή Καλών Νέων για τις ενδιαφερόμενες κοινότητες. Πορτοκαλί= Η πλέον ενδεδειγμένη επιλογή Κακών Νέων για τις ενδιαφερόμενες κοινότητες. Πράσινο= Ο πλέον ενδεδειγμένος προσδιορισμός των Ευκαιριών που υπάρχουν για τις ενδιαφερόμενες κοινότητες. Λευκό= Ο πλέον ενδεδειγμένος προσδιορισμός των Κινδύνων που υπάρχουν για τις ενδιαφερόμενες κοινότητες.</p>
Διάλειμμα	15'		

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή: Άσκηση της ιδιότητας του πολίτη και συμμετοχή: Το μονοπάτι προς τη δημοκρατία	10'	PPT 2 Ενεργός άσκηση της ιδιότητας του πολίτη.	
Ατομική Δραστηριότητα: <ul style="list-style-type: none"> • Αρχικά, ο εκπαιδευτής προτείνει μια ατομική δραστηριότητα αναφορικά με την έννοια της «άσκησης της ιδιότητας του πολίτη», με τίτλο «Οι διάφοροι νοητικοί χάρτες της άσκησης της ιδιότητας του πολίτη». • Ο εκπαιδευτής μοιράζει δύο φύλλα χαρτιού σε κάθε συμμετέχουσα, ζητώντας τους να καταγράψουν στο πρώτο, 4 βασικά ζητήματα αναφορικά με την άσκηση της ιδιότητας του πολίτη, βασισμένα στο προσωπικό τους όραμα. Στο δεύτερο φύλλο χαρτιού, τους ζητείται να γράψουν 4 ζητήματα, τα οποία είναι, κατά την άποψή τους, πιο σημαντικά για τους φορείς λήψης αποφάσεων. • Μετά την ολοκλήρωση της ατομικής δραστηριότητας, ο εκπαιδευτής μοιράζει αντίγραφα όλων των φυλλαδίων στις συμμετέχουσες και τους ζητά να σχηματίσουν δύο ομάδες, η μία εκ των οποίων θα αντιπροσωπεύει τους πολίτες, ενώ η άλλη τους φορείς λήψης αποφάσεων. Ομαδική Δραστηριότητα: <ul style="list-style-type: none"> • Όντας χωρισμένες στις δύο ομάδες, οι συμμετέχουσες αξιολογούν και συνοψίζουν όλα τα αντικείμενα από κοινού. • Ακολούθως, ζητείται από τις δύο ομάδες να παρουσιάσουν τα οράματά τους και να αρχίσουν ένα διάλογο. • Κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού υπόδυσης ρόλων, ο εκπαιδευτής διαδραματίζει το ρόλο του δημοσιογράφου, επιτρέποντας τις ερωτήσεις και/ή τα αιτήματα για την υποβολή περαιτέρω επιχειρημάτων, ώστε να υποστηριχθούν συγκεκριμένες θέσεις. 	10' 20' 20' 45'	Φυλλάδιο με τους νοητικούς χάρτες.	Επιτήρηση από τον εκπαιδευτή: - Ποιότητα των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των μαθητευόμενων - Κατανόηση των διαφορετικών οπτικών γωνιών που υπάρχουν μεταξύ μιας ομάδας ανθρώπων, - Επισκόπηση των δεξιοτήτων συλλογισμού και επιχειρηματολογίας.
Διάλειμμα	15'		

Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή: Αναζήτηση συναίνεσης, δέσμευσης και δικτύωσης	10'	PPT 3 Συναίνεση και δικτύωση	
---	-----	------------------------------	--

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική Δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι συμμετέχουσες χωρίζονται σε ομάδες των τριών ή των τεσσάρων ατόμων και ο εκπαιδευτής παρουσιάζει την άσκηση με τίτλο: Μια εκστρατεία συλλογής υπογραφών για... • Η άσκηση συνιστάται από την απάντηση των ακόλουθων ερωτήσεων: <ul style="list-style-type: none"> ο Ποιο είναι το θέμα της εκστρατείας συλλογής υπογραφών; ο Για ποιο λόγο; Ποιες είναι οι κύριες ανησυχίες; ο Ποιου την υποστήριξη χρειαζόμαστε; ο Πώς θα προσεγγίσουμε τους υποστηρικτές μας; ο Ποιοι είναι οι βασικοί παραλήπτες/ επωφελούμενοι της εκστρατείας συλλογής υπογραφών; ο Τι είδους κανάλια επικοινωνίας θα χρησιμοποιήσετε; • Ο εκπαιδευτής μπορεί να γράψει τις ερωτήσεις στο διάγραμμα παρουσίασης και/ή να μοιράσει εκτυπωμένα αντίτυπα των ερωτήσεων. • Συγκαλείται ολομέλεια, στα πλαίσια της οποίας όλες οι ομάδες παρουσιάζουν τη δουλειά τους (5'-10' για τη κάθε ομάδα). • Διενεργείται η τελική αξιολόγηση, κατά τη διάρκεια της οποίας, ζητείται από όλες τις συμμετέχουσες να εκφράσουν τις εκτιμήσεις τους ως προς τις προτάσεις και να ψηφίσουν με βάση τους ποιοτικούς δείκτες που επιλέγηκαν από τον εκπαιδευτή και που αντιστοιχούν στα διάφορα χρώματα των αυτοκόλλητων σημειώσεων. • Με τον τρόπο αυτό, ζητείται από όλες τις συμμετέχουσες να «ψηφίσουν» για το «βέλτιστο» περιεχόμενο που παρουσιάστηκε από τις άλλες ομάδες, δημοσιοποιώντας τις προτιμήσεις και τις επιλογές τους. 	<p>45'</p> <p>45'</p>	<p>Ένα διάγραμμα παρουσίασης ανά ομάδα και χρωματιστοί μαρκαδόροι και στυλό.</p>	<p>Η άσκηση ολοκληρωμένη από πλευράς όλων των ομάδων. Ο εκπαιδευτής παρέχει στη κάθε ομάδα 4 αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων με διαφορετικά χρώματα: Κίτρινο= Το πλέον ενδεδειγμένο θέμα για μια εκστρατεία συλλογής υπογραφών, Πορτοκαλί= Η πλέον ενδεδειγμένη επιλογή παραληπτών/ επωφελούμενων, στους οποίους απευθύνεται η εκστρατεία συλλογής υπογραφών, Πράσινο= Ο πλέον ενδεδειγμένος προσδιορισμός των καναλιών διάδοσης της Λευκό= Το πλέον αποτελεσματικό κείμενο (όσον αφορά τη βέλτιστη</p>

			χρήση λεξιλογίου και της σαφήνειας των εννοιών).
--	--	--	--

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση																								
<p>Καταληκτική συνεδρία και Αξιολόγηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής συνοψίζει εν συντομία τις έννοιες και τις ιδέες που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της ενότητας και προτείνει μια άσκηση αυτοαξιολόγησης των κύριων μαθησιακών αποτελεσμάτων. • Τι επίπεδο θεωρείτε, ότι φτάσατε, έχοντας δοκιμάσει τις τρεις αυτές μαθησιακές εμπειρίες; • Ποια είναι τα αδύναμα σημεία που επιθυμείτε να βελτιώσετε; • Αποκτήσατε μερικές ιδέες, κατά τη διάρκεια της ομαδικής δραστηριότητας, αναφορικά με την έναρξη μιας κοινωνικής/ συλλογικής δράσης; <p>Πλέγμα Αυτοαξιολόγησης: Η προώθηση της ισότητας και της συμπερίληψης, μέσω της συσπείρωσης των απόμων γύρω από κοινά θέματα και ανησυχίες</p> <table border="1" data-bbox="138 786 1057 884"> <thead> <tr> <th>A</th> <th>B</th> <th>Γ</th> <th>Δ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Άριστα</td> <td>Καλά</td> <td>Μέτρια</td> <td>Ανεπαρκώς</td> </tr> </tbody> </table> <p>Η δημιουργία θετικών σχέσεων μεταξύ των κοινοτήτων και των ομάδων, μέσω της συνεργασίας κατά την εργασία</p> <table border="1" data-bbox="138 986 1057 1083"> <thead> <tr> <th>A</th> <th>B</th> <th>Γ</th> <th>Δ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Άριστα</td> <td>Καλά</td> <td>Μέτρια</td> <td>Ανεπαρκώς</td> </tr> </tbody> </table> <p>Η ενθάρρυνση και η παροχή βοήθειας στις κοινότητες, ώστε να επηρεάσουν τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων πολιτικής.</p> <table border="1" data-bbox="138 1185 1057 1283"> <thead> <tr> <th>A</th> <th>B</th> <th>Γ</th> <th>Δ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Άριστα</td> <td>Καλά</td> <td>Μέτρια</td> <td>Ανεπαρκώς</td> </tr> </tbody> </table>	A	B	Γ	Δ	Άριστα	Καλά	Μέτρια	Ανεπαρκώς	A	B	Γ	Δ	Άριστα	Καλά	Μέτρια	Ανεπαρκώς	A	B	Γ	Δ	Άριστα	Καλά	Μέτρια	Ανεπαρκώς	20'	Εκτυπωμένα αντίτυπα του πλέγματος για την αυτοαξιολόγηση. The printed Grid for the self-evaluation.	Πλέγμα αυτοαξιολόγησης αναφορικά με τα επιτεύγματα των μαθησιακών αποτελεσμάτων.
A	B	Γ	Δ																								
Άριστα	Καλά	Μέτρια	Ανεπαρκώς																								
A	B	Γ	Δ																								
Άριστα	Καλά	Μέτρια	Ανεπαρκώς																								
A	B	Γ	Δ																								
Άριστα	Καλά	Μέτρια	Ανεπαρκώς																								
Συνολικός χρόνος πρόσωπο με πρόσωπο	360 λεπτά / 6 ώρες																										

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Συνεδρία αυτοδιδασκαλίας (διαδικτυακά ή εκτός διαδικτύου): Διαλέξτε από τις διαθέσιμες ασκήσεις αυτές που μπορούν να πραγματοποιηθούν ατομικά ή στα πλαίσια μιας μικρής ομάδας.</p>	630' / 10,5 ώρες	Σύνολο Εργαλείων ENGAGE και Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Μάθησης ENGAGE, καθώς και άλλοι διαδικτυακοί πόροι.	Παρουσίαση των ολοκληρωμένων ασκήσεων.
Συνολικός χρόνος	990 λεπτά / 16,5 ώρες		

Περιεχόμενο και Οδηγίες για την Αυτόνομη Μάθηση
<p>Συνεδρία αυτοκατάρτισης (ηλεκτρονικά) για την Ενότητα 4 (συνολική διάρκεια: 204')</p> <p>Για ποιο λόγο είναι καλοί πολίτες οι καλοί χάκερ; (9'50) https://www.ted.com/talks/catherine_bracy_why_good_hackers_make_good_citizens/transcript</p> <p>Αναπτύσσοντας τους πόρους της κοινότητας(18'10) https://www.youtube.com/watch?v=cloRqdh58</p> <p>- Ενδυνάμωση της Κοινότητας μέσω της Κοινωνικής Κινητοποίησης (27'00) https://www.youtube.com/watch?v=PlcneZD1zM8</p> <p>Ενδυναμώνοντας τα Μέλη της Κοινότητας (12'20) https://www.youtube.com/watch?v=ozFgkgS8FIU</p> <p>Τρόποι Ενδυνάμωσης της Νεολαίας και Ανάπτυξης της Κοινότητας (13'39)</p>

<https://www.youtube.com/watch?v=wn33cRGiGWM>

Ενότητα στην Κοινότητα (11'46)

<https://www.youtube.com/watch?v=TvMqSp9g49E>

Όντας νέος/α και έχοντας αντίκτυπο (12'49)

https://www.ted.com/talks/natalie_warne_being_young_and_making_an_impact

Το αντίδοτο στην απάθεια (7'05)

https://www.ted.com/talks/dave_meslin_the_antidote_to_apathy

Πώς να μεταβιβάσετε την ισχύ του νόμου στα χέρια του κόσμου (19'43)

https://www.ted.com/talks/vivek_maru_how_to_put_the_power_of_law_in_people_s_hands

Πίστεψε στον εαυτό σου (14'37)

<https://www.youtube.com/watch?v=bIDfiofiSFA>

Κοινωνικά ταμπού, προερχόμενα από διάφορα υπόβαθρα (9'13)

<https://youtu.be/Q0lbKNFtzH0>

Ακολούθησε τα όνειρά σου (13'19)

<https://youtu.be/iKQUf05sgnk>

Η ευτυχία αποτελεί την ισορροπία μεταξύ των αναγκών και των δυνατοτήτων μου (16'41)

<https://youtu.be/x0IqpCTF04c>

Κλειστές πόρτες (17'46)

<https://youtu.be/wh4bX35ud1w>

5^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά

5.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
	<p>Η μαθητευόμενη θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> γνωρίζει, και να ενημερώνει το κοινό, αναφορικά με το γενικό πλαίσιο, το οποίο ρυθμίζει τις υπηρεσίες απόδοσης ιθαγένειας στην Ευρωπαϊκή χώρα διαμονής της, με ειδική μνεία στις ανάγκες των γυναικών μεταναστριών δημιουργεί και να διαχειρίζεται ένα γνωστικό και λειτουργικό χάρτη των υπηρεσιών απόδοσης ιθαγένειας της χώρας διαμονής, έστω και προσωρινό αλληλεπιδρά με τα διάφορους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες, όπως τα σχολεία, την υγεία, κατάρτιση και απασχόληση, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο και τις κατάλληλες ενέργειες 		
	ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
<p>Η μαθητευόμενη γνωρίζει και κατανοεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> το κοινωνικό, το ιστορικό και το πολιτικό πλαίσιο μιας οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών/κοινοτικής οργάνωσης, των κυβερνητικών και των μη κυβερνητικών οργανώσεων (εθνική νομοθεσία αναφορικά με το πλαίσιο αυτό και οι γενικές αρχές σχετικά με την έννοια της δημοκρατικής συμμετοχής στη κοινοτική ζωή), τις βασικές υπηρεσίες απόδοσης ιθαγένειας της χώρας διαμονής, τους δημόσιους και ιδιωτικούς κοινωνικούς φορείς, καθώς και το ρόλο που διαδραματίζουν στη παροχή των υπηρεσιών αυτών, 	<p>Η μαθητευόμενη είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> αναφέρεται σε παραδείγματα ζητημάτων που προκαλούν ανησυχία στη κοινή γνώμη, ως αποτέλεσμα της διεξαγωγής ανεξάρτητης έρευνας, και να προτείνει τρόπους αντιμετώπισης τους, συγκρίνει πληροφορίες από διαφορετικές πηγές για θέματα που αφορούν την υγεία, τη νομοθέτηση και άλλες παρόμοιες ανησυχίες που σχετίζονται με το συμφέρον του πολίτη, προσδιορίζει και να αλληλεπιδρά με τους υπεύθυνους φορείς παροχής πρόσβασης στις υπηρεσίες απόδοσης ιθαγένειας σε μετανάστες πολίτες και ιδιαίτερα σε αλλοδαπές γυναίκες. 	<p>Η μαθητευόμενη εφαρμόζει τις γνώσεις και τις δεξιότητες κατά:</p> <ul style="list-style-type: none"> τη στήριξη των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, μέσω της έναρξης ή του προγραμματισμού μιας δράσης για την αντιμετώπιση ενός συγκεκριμένου κοινωνικού ζητήματος, τη συμμετοχή στην ομαδική συζήτηση γύρω από τις ανησυχίες που σχετίζονται με το συμφέρον του πολίτη, εκφράζοντας, ακούγοντας και προσαρμόζοντας τα μηνύματα, ώστε να απευθυνθεί και σε άλλους και συνάπτοντας σχέσεις για περαιτέρω δράσεις για τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, 	

	<ul style="list-style-type: none"> τις διαδικασίες που ισχύουν στη παρούσα φάση. 	<ul style="list-style-type: none"> συντάσσει χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με τη πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες και να ενημερώνει άλλες γυναίκες μετανάστριες σχετικά με τρόπους πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες. 	<ul style="list-style-type: none"> το συνδυασμό και την οργάνωση πληροφοριών με θέμα τις υπηρεσίες απόδοσης ιθαγένειας (εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, κατάρτιση και απασχόληση), ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση των μεταναστών πολιτών, με ιδιαίτερη έμφαση στις αλλοδαπές μετανάστριες.
--	---	---	---

5.2 Οδηγίες

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Εισαγωγή και παιχνίδι γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου»:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής καλωσορίζει όλες τις μαθητευόμενες στη συνάντηση πρόσωπο με πρόσωπο και παρέχει μια συνοπτική εικόνα των θεμάτων που θα καλυφτούν κατά τη διάρκεια της ενότητας. Η δραστηριότητα γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου» μπορεί να διευκολυνθεί μέσω της ανάκλησης των θεμάτων των προηγούμενων ενοτήτων, τις ερωτήσεις αναφορικά με τις σημαντικότερες γνώσεις που αποκτήθηκαν, τη καταγραφή του ονόματος της κάθε μαθητευόμενης σε ένα διάγραμμα παρουσίασης, καθώς και λέξεων-κλειδιά που περιγράφουν τα βασικά τους ενδιαφέροντα (σε περίπτωση που η ενότητα ακολουθήσει τη προτεινόμενη ακολουθία) ή Ένας άλλος τρόπος έναρξης της δραστηριότητας είναι να σχεδιάσει ο εκπαιδευτής ένα νοητικό χάρτη, με τη λέξη «ιθαγένεια» σημειωμένη στο κέντρο, και να γράψει όλα τα σχετικά στοιχεία που αναφέρουν οι μαθητευόμενες, γράφοντας το όνομά τους κοντά στις λέξεις-κλειδιά που ανέφερε η καθεμία. 	30'	<p>Η ομάδα κάθεται σε κύκλο ή σε ημικύκλιο. Κενοί τοίχοι για την προβολή ή ανάρτηση έργων ή διαγράμματα παρουσίασης. Θα ήταν χρήσιμο να γραφτούν τα ονόματα των μαθητευόμενων ευδιάκριτα σε χαρτόνια.</p>	<p>Ο βαθμός συμμετοχής (αρχικά) που επιδεικνύεται ως προς:</p> <ul style="list-style-type: none"> - το κίνητρο για συμμετοχή, - τη περιέργεια γύρω από τα θέματα αυτά, - το ενδιαφέρον, για να εντυφλήσουν σε κάποια από αυτά τα θέματα.
<p>Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή: Το Σύστημα Δημόσιων Υπηρεσιών</p>	20'	PPT 5.1 Βασικές έννοιες αναφορικά με τις	Ανοικτές ερωτήσεις, απευθυνόμενες προς τις

<ul style="list-style-type: none"> • Σύντομη θεωρητική εισαγωγή με θέμα το σύστημα δημόσιων υπηρεσιών για τους πολίτες: διαμονή, κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. • Ο εκπαιδευτής υποστηρίζεται μέσω της παρουσίασης PowerPoint ή/και σε περίπτωση που η διάρθρωση του χώρου επιτρέπει τη προβολή ιστοσελίδων, ο εκπαιδευτής μπορεί να επισκεφθεί τις αντίστοιχες ιστοσελίδες διάφορων φορέων που εμπλέκονται στις ενδιαφερόμενες υπηρεσίες. • Παρουσίαση και διεξαγωγή της άσκησης «Το Πρότυπο Χωριό».		Κοινωνικές Υπηρεσίες στην Ευρώπη και τη συμμετοχή των πολιτών	μαθητευόμενες, οι οποίες επιτρέπουν την επεξήγηση των βασικών εννοιών.
---	--	---	--

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ατομική δραστηριότητα:</p> <p>Ο εκπαιδευτής ζητά από τις μαθητευόμενες καταγράψουν στα ημερολόγια τους, πέραν των προσωπικών τους σκέψεων, τις απαντήσεις στις ακόλουθες ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τι με ανησυχεί; • Τι με ενθουσιάζει; • Ποιες ευχές σας έκανε πραγματικότητα η εμπειρία αυτή; <p>Ομαδική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής ζητά από τις συμμετέχουσες να σχηματίζουν μικρές ομάδες των δύο ή των τριών ατόμων, στα πλαίσια των οποίων θα μοιραστούν την ανάδραση τους και θα συμπληρώσουν την έκθεση αναφορικά με τις αντιδράσεις τους ως προς τις ερωτήσεις και τη δραστηριότητα. • Η καταληκτική συνεδρία μπορεί να οργανωθεί έτσι ώστε τα μέλη των μικρών ομάδων να καταγράψουν τα κύρια προσωπικά τους ευρήματα σε ένα διάγραμμα παρουσίασης (20'-25' λεπτά για ανταλλαγή ιδεών, στη συνέχεια με ολόκληρη την ομάδα). 	<p>30'</p> <p>45'</p>	<p>Διαφάνειες πολυμέσων- Άσκηση: 2. Η πορεία προς το έργο της ζωής (ηλεκτρονικά, αν διαθέτετε ένα προβολέα διαφανειών ή μέσω έντυπων οδηγιών).</p>	<p>Γραπτή ανάδραση από τις μαθητευόμενες αναφορικά με τις προτεινόμενες ερωτήσεις και προαιρετική, ακόμη και επιμέρους ανταλλαγή των προσωπικών σκέψεων, οι οποίες βρίσκονται σημειωμένες στο Ημερολόγιο.</p> <p>Ατομική και ομαδική αυτοαξιολόγηση μετά την ολοκλήρωση της άσκησης, μέσω μιας ανοικτής συζήτησης.</p>
<p>Διάλειμμα</p>	<p>15'</p>		
<p>Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στο σύστημα δημοσίων υπηρεσιών για την απόδοση ιθαγένειας: απασχόληση και συμμετοχή. Θα ήταν χρήσιμο παρέχετε μια λίστα με χρήσιμες και ασφαλείς ιστοσελίδες, στοχευμένες γύρω από την αναζήτηση ενεργής απασχόλησης, τις οργανώσεις μεταναστών και τις οργανώσεις της κοινότητας υποδοχής. • Παρουσίαση και διεξαγωγή της άσκησης: «Ανάλαβε τη πρωτοβουλία». 	<p>20'</p>	<p>PPT 5.2 Βασικές έννοιες αναφορικά με τις Υπηρεσίες Απασχόλησης.</p>	<p>Ανοικτές ερωτήσεις, απευθυνόμενες προς τις μαθητευόμενες, οι οποίες επιτρέπουν την επεξήγηση των βασικών εννοιών.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ατομική δραστηριότητα: Ο εκπαιδευτής ζητά από τις μαθητευόμενες καταγράψουν στα ημερολόγιά τους, πέραν των προσωπικών τους σκέψεων, τις απαντήσεις στις ακόλουθες ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τι με ανησυχεί; • Τι με ενθουσιάζει; • Ποιες ευχές σας έκανε πραγματικότητα η εμπειρία αυτή; • Θα ήθελα, μήπως, να προσφέρω και εγώ από πλευράς μου σε άλλες γυναίκες; <p>Ομαδική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής ζητά από τις συμμετέχουσες να σχηματίζουν μικρές ομάδες των δύο ή των τριών ατόμων, στα πλαίσια των οποίων θα μοιραστούν την ανάδραση τους και θα συμπληρώσουν την έκθεση αναφορικά με τις αντιδράσεις τους ως προς τις ερωτήσεις και τη δραστηριότητα. • Η καταληκτική συνεδρία μπορεί να οργανωθεί έτσι ώστε τα μέλη των μικρών ομάδων να καταγράψουν τα κύρια προσωπικά τους ευρήματα σε ένα διάγραμμα παρουσίας (20'-25' λεπτά για ανταλλαγή ιδεών, στη συνέχεια με ολόκληρη την ομάδα). 	<p>30'</p> <p>45'</p>	<p>Διαφάνειες πολυμέσων- Άσκηση: 3. Ανάλαβε τη πρωτοβουλία (ηλεκτρονικά, αν διαθέτετε ένα προβολέα διαφανειών ή μέσω έντυπων οδηγίων).</p>	<p>Γραπτή ανάδραση από τις μαθητευόμενες αναφορικά με τις προτεινόμενες ερωτήσεις και προαιρετική, ακόμη και επιμέρους ανταλλαγή των προσωπικών σκέψεων, οι οποίες βρίσκονται σημειωμένες στο Ημερολόγιο.</p> <p>Ατομική και ομαδική αυτοαξιολόγηση μετά την ολοκλήρωση της άσκησης, μέσω μιας ανοικτής συζήτησης.</p>
<p>Καταληκτική συνεδρία και Αξιολόγηση: Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει τα αποτελέσματα των τεστ πολλαπλής επιλογής και ζητά από τις μαθητευόμενες να παρέχουν ανάδραση, είτε μέσω ορισμένων παιχνιδιών (όπως το παιχνίδι του φωτεινού σηματοδότη) είτε μέσω ενός γραπτού ερωτηματολογίου. <p>Για το παιχνίδι του φωτεινού σηματοδότη, ζητείται από τις συμμετέχουσες να παρουσιάσουν τις κάρτες τους ταυτόχρονα, βαθμονομώντας τα χρώματα σύμφωνα με το πώς αξιολογούν την ενότητα (με το κόκκινο να σημαίνει, ότι δεν είναι ικανοποιημένες και το πράσινο να δηλώνει το αντίθετο).</p>	<p>30'</p>	<p>Για το «παιχνίδι του φωτεινού σηματοδότη» θα χρειαστείτε δύο σχήματα (γενικότερα, μια σφαίρα) κατασκευασμένα από χαρτόνι για τη κάθε μαθητευόμενη, το ένα κόκκινο και το άλλο πράσινο.</p>	<p>Το επίπεδο ικανοποίησης (τελικό) αναφορικά με:</p> <ul style="list-style-type: none"> - τα επιτεύγματα των μαθησιακών αποτελεσμάτων, - τις μεθόδους μάθησης/διδασκαλίας, - τα μαθησιακά υλικά και την υποστήριξη

			<ul style="list-style-type: none"> - το μαθησιακό περιβάλλον - τη συμμετοχή στην ομάδα - τη προσωπική αφοσίωση - επιθυμίες σχετικά με τα θέματα αυτά.
Συνολικός χρόνος πρόσωπο με πρόσωπο	360 λεπτά / 6 ώρες		
Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
Συνεδρία αυτοδιδασκαλίας (διαδικτυακά ή εκτός διαδικτύου): Διαλέξτε από τις διαθέσιμες ασκήσεις αυτές που μπορούν να πραγματοποιηθούν ατομικά ή στα πλαίσια μιας μικρής ομάδας.	630' / 10,5 ώρες	Σύνολο Εργαλείων ENGAGE και Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Μάθησης ENGAGE, καθώς και άλλοι διαδικτυακοί πόροι.	Παρουσίαση των ολοκληρωμένων ασκήσεων.
Συνολικός χρόνος	990 λεπτά / 16,5 ώρες		

Περιεχόμενο και Οδηγίες για την Αυτόνομη Μάθηση

Για τη διεύρυνση της κατανόησης των μαθητευόμενων ως προς τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, οι ακόλουθοι σύνδεσμοι, με το πρόσθετο αναγνωστικό υλικό και τις δραστηριότητες, είναι χρήσιμοι για την αυτοδιδασκαλία.

Βλέπε στη παρουσίαση PowerPoint 5.1 με τις δύο παρακάτω ασκήσεις:
Περιπτώσιολογικές Μελέτες 1- Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών
<https://ecas.org/about-us/ecas-mission/>

Περιπτώσιολογικές Μελέτες 2 – Ψηφιακές Δημόσιες Υπηρεσίες

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-public-services-scoreboard>

Βλέπε στη παρουσίαση PowerPoint 5.2 με την παρακάτω άσκηση:

Ερευνητική άσκηση – Βρείτε τη χώρα σας για τις υπηρεσίες καθοδήγησης

<https://www.euroguidance.eu/guidance-systems-and-practice/national-guidance-systems>

Βλέπε στη παρουσίαση PowerPoint 5.3 με τις δύο παρακάτω ασκήσεις::

Άσκηση 1 – Υπηρεσίες Απασχόλησης στη χώρα σας

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=105&langId=en>

Περιπτωσιολογικές Μελέτες 1 – Γυναικεία επιχειρηματικότητα

<https://www.euronews.com/2018/06/29/supporting-women-s-entrepreneurship-in-europe>

Ιστορίες αναφορικά με τις νέες μορφές συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και τους τρόπους με τους οποίους πιέζουν τα όρια των δημοκρατικών πρακτικών σε διάφορες χώρες ανά την Ευρώπη.

<https://www.citizenslab.eu/stories/mapping-new-forms-of-civic-engagement-in-europe/>

Κατανόηση των διαφορών μεταξύ του εργαζόμενου και του αυτοαπασχολούμενου.

<https://www.thebalancecareers.com/differences-between-employed-vs-self-employed-2062139>

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καθοδήγησης και Κατάρτισης (EMCC) υφίσταται για την ανάπτυξη, τη προώθηση και το καθορισμό των προσδοκιών των καλών πρακτικών με θέμα τη καθοδήγηση, τη κατάρτιση και την εποπτεία παγκόσμια προς όφελος της κοινωνίας – Διαθέσιμο για όλα τα κράτη της Ε.Ε.

<https://www.emccouncil.org/>

Ανά το κόσμο – Αφρική

Η πολιτική συμμετοχή των γυναικών δεν αποτελεί μια πράξη ελεημοσύνης

<https://allafrica.com/stories/201805180521.html>

Τόσο ανά τον κόσμο, όσο και στην Αφρική, ο ηγετικός ρόλος και η πολιτική συμμετοχή των γυναικών είναι περιορισμένα.

<http://africa.unwomen.org/en/what-we-do/leadership-and-political-participation>

Ανά το κόσμο – Καναδάς

Οι γυναίκες και τα κορίτσια συμβάλλουν εξαιρετικά στη канаδική κοινωνία και τον κόσμο. Μάθετε τι κάνει η Κυβέρνηση του Καναδά για να προωθήσει την ισότητα των φύλων και τη πλήρη συμμετοχή των γυναικών στην οικονομική, τη κοινωνική και τη δημοκρατική ζωή στο Καναδά.
<https://www.canada.ca/en/services/culture/canadian-identity-society/women-girls.html>

Ανά το κόσμο – Η.Π.Α.

<https://www.aspeninstitute.org/blog-posts/practice-civic-engagement-2018/>

Το Μάρτιο του 2017, η αξιότιμη Sonia Sotomayor, πάρεδρος στο Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ, έλαβε μέρος στο Πρόγραμμα *Latinos and Society* για τη διεξαγωγή συζήτησης με θέμα τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και την λατινοαμερικανική κοινότητα.

<https://www.aspeninstitute.org/blog-posts/five-lessons-civic-engagement-supreme-court-justice-sonia-sotomayor/>

ΒΙΝΤΕΟ: <https://www.aspeninstitute.org/videos/conversation-justice-sonia-sotomayor-abigail-golden-vazquez/>

Ανά το κόσμο – Ασία

Η «Συμμετοχή των Νέων στα Κοινά» ήταν το θέμα της 16^{ης} ετήσιας Διεθνούς Ημέρας Νεολαίας στις 12 Αυγούστου. Στη Μπανγκλαντές, όπου οι νέοι αποτελούν τα δύο τρίτα του συνολικού πληθυσμού και οι μισοί περίπου νέοι απόφοιτοι είναι άνεργοι, το ίδρυμα *Asia Foundation* εργάζεται για να εμπλέξει τους νέους στην ανάπτυξη της χώρας.

<https://asiafoundation.org/slideshow/supporting-youth-civic-engagement-in-bangladesh/>

Η πολιτική συμμετοχή των γυναικών – Έρευνες καταδεικνύουν, ότι υψηλότερα τα ποσοστά συμμετοχής των γυναικών στο κοινοβούλιο συμβάλλουν γενικότερα στην απόδοση περισσότερης προσοχής σε θέματα γυναικών. Η πολιτική συμμετοχή των γυναικών αποτελεί μια βασική προϋπόθεση για την ισότητα το φύλων και τη γνήσια δημοκρατία.

<http://asiapacific.unwomen.org/en/focus-areas/governance/political-participation-of-women>

Ανά το κόσμο – Λατινική Αμερική

Εκστρατείες, οι οποίες προωθούν τη συμμετοχή των γυναικών στη Λατινική Αμερική

<http://www.ipsnews.net/2018/08/campaigns-promote-womens-participation-latin-america/>

Χωρίς τις γυναίκες δεν υπάρχει ανάπτυξη- Το επιχείρημα υπέρ του ηγετικού ρόλου των γυναικών στη Λατινική Αμερική

<http://blogs.worldbank.org/latinamerica/no-women-no-growth-case-increasing-women-s-leadership-latin-america>

Ανά το κόσμο – Αυστραλία

Οι γυναίκες υπερισχύουν όσον αφορά την ανάπτυξη της απασχόλησης, ωστόσο σε τι είδους δουλειές αναφερόμαστε;

<http://theconversation.com/women-are-dominating-employment-growth-but-what-sort-of-jobs-are-we-talking-about-98698>

Παντού στον κόσμο

Μια από τις πιο ολέθριες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων- Η βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών αποτελεί μια από τις πιο διαδεδομένες, συνεχείς και ολέθριες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο κόσμο σήμερα.

<http://www.un.org/en/events/endviolenceday/>

6^η ΕΝΟΤΗΤΑ: Ηγετικές ικανότητες

6.1 Μαθησιακά Αποτελέσματα

ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ: Ηγετικές ικανότητες	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		
	<p>Η μαθητευόμενη θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • περιγράφει τουλάχιστον 3 στρατηγικές για τη συμμετοχή και κινητοποίηση των ανθρώπων • αναθέτει καθήκοντα σε άλλους • παρέχει ανάδραση σε άλλους με βάση τα δυνατά τους σημεία και τις αδυναμίες τους • προσαρμόζει τον τρόπο ηγεσίας της ανάλογα με συγκεκριμένες περιστάσεις 		
	ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
	<p>Η μαθητευόμενη γνωρίζει και κατανοεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τις κατάλληλες στρατηγικές για να κάνει άτομα από διαφορετικές ομάδες στόχους να συμμετάσχουν και να κινητοποιηθούν, • πτυχές της ηγεσίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά. 	<p>Η μαθητευόμενη είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μεταβιβάζει στρατηγικές για τη στρατολόγηση, τη διατήρηση και τη κινητοποίηση των μελών ενός οργανισμού, • πραγματοποιεί διακρίσεις μεταξύ των τρόπων προσαρμογής του ηγετικού στυλ σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. 	<p>Η μαθητευόμενη εφαρμόζει τις γνώσεις και τις δεξιότητες κατά την:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ανάθεση καθηκόντων σε άλλους • αυτόνομη παροχή επικοινωνιακών συμβουλών/ επικοινωνιακής ανατροφοδότησης αναφορικά με τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες ενός ατόμου.

6.2 Οδηγίες

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Αρχίζοντας... Κατανοώντας την Ηγεσία</p> <p>Εισαγωγή και παιχνίδι γνωριμίας «Σπάσιμο του Πάγου»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η δραστηριότητα ονομάζεται «Παρουσιάζω τον εαυτό μου» και είναι ένα διασκεδαστικό παιχνίδι. Ο εκπαιδευτής ζητά από τις συμμετέχουσες να σταθούν σε κύκλο και τους δίνει οδηγίες αναφορικά με το πώς να «παίξουν» τη δραστηριότητα, έχοντας ως στόχο να μάθουν η μια την άλλη καλύτερα. • Ο εκπαιδευτής ρίχνει τη μπάλα σε μια από τις συμμετέχουσες και αρχίζει το παιχνίδι, αναφέροντας το όνομά του. Η συμμετέχουσα ρίχνει τη μπάλα σε μια άλλη γυναίκα, επαναλαμβάνει το προηγούμενο όνομα και αναφέρει το δικό της. • Κάθε συμμετέχουσα πρέπει να επαναλαμβάνει όλα τα προηγούμενα ονόματα. Ορισμένες συμμετέχουσες μπορεί να ξεχάσουν όλα τα προηγούμενα ονόματα, ωστόσο οι άλλες συμμετέχουσες μπορούν να τις βοηθήσουν. • Η δραστηριότητα δίνει την ευκαιρία στις συμμετέχουσες να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους και να έρθουν κοντά η μία στην άλλη μέσω μιας διασκεδαστικής δραστηριότητας. <p>Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει στις μαθητευόμενες την ενότητα – Ηγετικές ικανότητες και παρέχει μια επισκόπηση της ημερήσιας διάταξης του εργαστηρίου. 	<p>15'</p> <p>10'</p>	<p>Διάγραμμα παρουσίασης Μαρκαδόροι. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες. Μαρκαδόροι/ ή στυλό + φύλλα χαρτιού μεγέθους Α3 για τις μαθητευόμενες Αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων. Διαφάνειες PowerPoint. Προβολέας διαφανειών και οθόνη. Κουτί. Φορητός υπολογιστής. Κολλητική ταινία.</p>	<p>Η δραστηριότητα είναι μια άσκηση προθέρμανσης για τις συμμετέχουσες, οι οποίες στη συνέχεια θα εργαστούν μαζί σε ομαδικές δραστηριότητες.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική δραστηριότητα: «Τι σημαίνουν για εσάς η ηγεσία;»</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής γράφει στο διάγραμμα παρουσίασης την ερώτηση «Τι σημαίνουν για εσάς η ηγεσία;». Ο σκοπός της δραστηριότητας είναι να κατανοηθεί ο βαθμός ενημέρωσης των συμμετεχόντων αναφορικά με τη σημασία της ηγεσίας και τα χαρακτηριστικά ενός ηγέτη. Η δραστηριότητα έχει επίσης στόχο να εισάγει τις μαθητευόμενες στη νοοτροπία της σημερινής ενότητας. Οι μαθητευόμενες είναι καθισμένες σε κύκλο και στο μέση του κύκλου βρίσκεται ένα κουτί. Αναμένεται από τις μαθητευόμενες να γράψουν σε ένα αυτοκόλλητο χαρτάκι σημειώσεων 2-3 λέξεις, οι οποίες συνδέονται με τον όρο «ηγέτης» και να τις ρίξουν στο κουτί. Οι μαθητευόμενες έχουν 10' στη διάθεσή τους, για να γράψουν τις λέξεις. <p>(Πιο κάτω υπάρχουν μερικές σημαντικές λέξεις: όραμα, στόχοι, κίνητρο, λήψη αποφάσεων, διαχείριση χρόνου, ισχύς, συγκρότηση ομάδων, συγκρούσεις, αντιμετωπίζουν την αλλαγή, επικοινωνιακές δεξιότητες, ηθικές αξίες και θέματα πολυμορφίας.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Αφού τελειώσουν, ο εκπαιδευτής διαβάζει μεγαλόφωνα κάθε χαρτάκι σημειώσεων και γράφει τις απαντήσεις στο διάγραμμα παρουσίασης. <p>Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή: Αποκτώντας γνώσεις I</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής κάνει μια παρουσίαση, η οποία περιλαμβάνει ορισμούς της ηγεσίας, μερικά από τα βασικά χαρακτηριστικά ενός ηγέτη και τρόπους ηγεσίας. 	<p>10'</p> <p>10'</p> <p>20'</p>	<p>Τα ίδια όπως και πιο πάνω.</p> <p>PPT 6.1 – Ηγετικές ικανότητες (Ορισμός, Χαρακτηριστικά).</p>	<p>Αυτοαξιολόγηση της προσωπικής προόδου.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική δραστηριότητα:</p> <p>Διάλογος και Ενημέρωση σχετικά με τις Ηγετικές Ικανότητες</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής αναρτά διάφορες φράσεις αναφορικά με τις ηγετικές ικανότητες και ζητά από τις συμμετέχουσες να σηκωθούν από τα καθίσματά τους, να περπατήσουν στο δωμάτιο και να διαβάσουν τις φράσεις. Στη συνέχεια, τους ζητά να σταθούν δίπλα από τη φράση, που συμφωνεί με τις απόψεις τους σχετικά με το τι συνιστά έναν καλό ηγέτη. Αφού όλες οι συμμετέχουσες επιλέξουν μια φράση (μια φράση μπορεί να επιλεγεί από διάφορα άτομα), θα δικαιολογήσουν την επιλογή τους στην ομάδα και θα μοιραστούν τις αντιλήψεις τους αναφορικά με τις ηγετικές ικανότητες. Ο εκπαιδευτής μπορεί να γράφει τις βασικές ιδέες ή λέξεις-κλειδιά στο διάγραμμα παρουσίασης. Στο τέλος του εργαστηρίου, οι λέξεις-κλειδιά/βασικές ιδέες μπορεί να χρησιμοποιηθούν, για να θέσουν περαιτέρω ερωτήσεις για διάλογο. 	25'	<p>Διάγραμμα παρουσίασης Μαρκαδόροι. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητεύμενες.</p>	<p>Αυτοαξιολόγηση της προσωπικής προόδου.</p>
<p>Διάλειμμα</p>	10'		
<p>Ενότητα 2 – Παγκόσμιοι ηγέτες Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή: Αποκτώντας γνώσεις II</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής κάνει μια παρουσίαση με θέμα μια Σύντομη Αναδρομή της Ηγεσίας, αναφορικά με μερικούς από τους κύριους ιστορικούς και σύγχρονους ηγέτες και τα κύρια χαρακτηριστικά τους. (Στο σημείο αυτό ο εκπαιδευτής μπορεί να παρουσιάσει φωτογραφίες των ηγετών και να ζητήσει από τις συμμετέχουσες να αναγνωρίσουν τον ηγέτη-μάντεψε ποιος). <p>Πιο κάτω υπάρχουν ορισμένοι από τους μεγαλύτερους ηγέτες στην ιστορία.</p> <ul style="list-style-type: none"> Μαχάτμα Γκάντι, Τζωρτζ Ουάσινγκτον, Νέλσον Μαντέλα, Ιούλιος Καίσαρας. <p>Πιο κάτω υπάρχουν ορισμένοι σύγχρονοι ηγέτες που αποτελούν πηγή έμπνευσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Μπαράκ Ομπάμα, Μπιλ Γκέιτς, Σερ Ρίσαρντ Μπράνσον, Όπρα Γουίνφрей, Λάρρυ Πέιτζ, Σέργκει Μπριν, Τζεφ Μπέζος, Μοχάμεντ Νασίντ, Σόνια Σοτομαγιόρ. 	20'	<p>PPT 2 – Ιστορία της Ηγεσίας.</p> <p>Εκπαιδευτικές κάρτες.</p>	<p>Αυτοαξιολόγηση της προσωπικής προόδου.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική δραστηριότητα: Ο ηγέτης που θαυμάζετε</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής χωρίζει τις συμμετέχουσες ανά ζεύγη και τους ζητά να συζητήσουν μεταξύ τους αναφορικά με τους ηγέτες που θαυμάζουν και να εξηγήσουν το(υς) λόγο(υς) που το(υς) θαυμάζουν. Ποιος/α είναι; Τι κάνει για τη χώρα/κοινότητα του/της; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά που τον/την αναδεικνύουν ως καλό ηγέτη; (κάθε συμμετέχουσα διαθέτει 5' λεπτά) Οι συμμετέχουσες επιστρέφουν στο κύκλο. Κάθε ζευγάρι παρουσιάζει τους αγαπημένους του ηγέτες και τα κοινά τους χαρακτηριστικά στις υπόλοιπες συμμετέχουσες. Μετά την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, ο εκπαιδευτής αρχίζει μια συζήτηση. 	<p>20'</p> <p>20'</p> <p>10'</p>	<p>Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες. Διαφάνειες PowerPoint. Προβολέας διαφανειών και οθόνη. Φορητός υπολογιστής. Κολλητική ταινία.</p>	<p>Αυτοαξιολόγηση της προσωπικής προόδου.</p>
<p>Διάλειμμα</p>	<p>15'</p>		
<p>ΕΝΟΤΗΤΑ 2 – Αναλαμβάνοντας ηγετικό ρόλο Ομαδική δραστηριότητα: Κοινοτική Πρωτοπορία</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής χωρίζει τις μαθητευόμενες σε δύο ομάδες. Κάθε ομάδα πρέπει να δουλέψει με τις ερωτήσεις που ακολουθούν. Ο εκπαιδευτής μοιράζει μαρκαδόρους και διαγράμματα παρουσίασης/ φύλλα χαρτιού μεγέθους A3 σε κάθε ομάδα, για να καταγράψουν τις απαντήσεις τους: <ol style="list-style-type: none"> Γιατί μεταναστεύουν οι άνθρωποι; π.χ. αναζητούν απασχόληση ή καλύτερες ευκαιρίες. Τι είδους προβλήματα αντιμετωπίζουν οι μετανάστες, όταν μεταναστεύουν για πρώτη φορά σε μια χώρα; π.χ. γλωσσικά εμπόδια Πού μπορείτε να απευθυνθείτε σε άλλους μετανάστες και πώς; π.χ. συναντήσεις (εκκλησία, εργασιακός χώρος, πολυκατοικία, σπίτι, κοινοτικό κέντρο, βιβλιοθήκη, πάρκο κτλ). Αν ένας ηγέτης σας ζητούσε μια συνάντηση, πώς θα την οργανώνατε; Τι θα κάνατε πρώτα; Τι βήματα πρέπει να ακολουθήσετε; 	<p>30'</p>	<p>Διάγραμμα παρουσίασης Μαρκαδόροι για τον εκπαιδευτή. Προβολέας διαφανειών και οθόνη. Φορητός υπολογιστής. Μαρκαδόροι/ ή στυλό + φύλλα χαρτιού μεγέθους A3 για τις μαθητευόμενες Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες. Κολλητική ταινία.</p>	<p>Αυτοαξιολόγηση της προσωπικής προόδου.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ομαδική δραστηριότητα (συνέχεια):</p> <p>Ορισμένες πιθανές απαντήσεις περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> ο προσδιορισμός μιας τοποθεσίας και ενός θέματος, ο επιβεβαίωση του χώρου συνάντησης και επιλογή ημερομηνίας, ο Άλλα; <p>6. Ως ηγέτης, πώς μπορείτε παρέχετε βοήθεια στους μετανάστες σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:</p> <p>Διαμονή Απασχόληση Πρόσβαση σε υπηρεσίες</p> <p>Αφού ολοκληρωθεί ο χρόνος ομαδικής συζήτησης (15' για ιδεοκαταιγισμό), οι συμμετέχουσες επιστρέφουν στη μεγάλη ομάδα και μοιράζονται τα όσα συζητήσαν στις προηγούμενες ομάδες τους (15' για συλλογική συζήτηση).</p>	<p>15'</p> <p>15'</p>	<p>Τα ίδια όπως και πιο πάνω.</p>	<p>Αυτοαξιολόγηση της προσωπικής προόδου.</p>
<p>Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή:</p> <p>BINTEO Ανάλυση και συζήτηση</p> <p>Ο εκπαιδευτής παρουσιάζει στις συμμετέχουσες το ακόλουθο βίντεο αναφορικά με την ιστορία της πεταλούδας:</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=9WX2a1t5PSY (Ηγεσία: Η ιστορία της πεταλούδας)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ακολούθως, ο εκπαιδευτής χωρίζει τις συμμετέχουσες σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων και τους ζητά να καταγράψουν τις σκέψεις τους αναφορικά με την ιστορία. Τους άρεσε; Ποιο ήταν το νόημα της ιστορίας; • Ο ιδεοκαταιγισμό θα ενθαρρύνει τις συμμετέχουσες να διατυπώσουν τις ιδέες τους. Όλες οι σκέψεις τους θα καταγραφούν σε φύλλα χαρτιού μεγέθους Α3. • Αφού ολοκληρωθούν όλες οι συζητήσεις στις ομάδες, οι απαντήσεις παρουσιάζονται στην ολομέλεια και οι συμμετέχουσες κάνουν μια συλλογική συζήτηση. 	<p>5'</p> <p>15'</p>	<p>Διάγραμμα παρουσίασης Μαρκαδόροι για τον εκπαιδευτή. Προβολέας διαφανειών και οθόνη. Φορητός υπολογιστής. Μαρκαδόροι/ ή στυλό + φύλλα χαρτιού μεγέθους Α3 για τις μαθητευόμενες Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες. Κολλητική ταινία.</p>	<p>Αυτοαξιολόγηση της προσωπικής προόδου.</p>

Διάρκειμα	10'		
Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Ενότητα 3 –Πραγματικές ιστορίες και τρόποι επίλυσης του προβλήματος Ομαδική δραστηριότητα: Αναπτύξτε, παρουσιάστε και αξιολογείτε το σενάριό σας- παιχνίδι υπόδυσης ρόλων</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής ζητά από τις συμμετέχουσες να εργαστούν σε ομάδες (κατ' ανώτατο όριο 5 άτομα ανά ομάδα) και να αναπτύξουν τη δική τους πραγματική ιστορία με βάση τις εμπειρίες τους ως μετανάστριες. Οι μαθητευόμενες θα πρέπει να ακολουθήσουν τα ακόλουθα βήματα για την εφαρμογή της δραστηριότητας: <ul style="list-style-type: none"> Π: Περίγραψε το πρόβλημα Σ: Σκέψου πιθανές λύσεις Ε: Εξερεύνησε τις επιπτώσεις (Τι θα μπορούσε να συμβεί αν...) Α: Αναρτήστε τη λύση σας (Κάνε σχέδια) Ως ηγέτης, τι τρόπο ηγεσίας θα υιοθετούσατε, για να επιλύσετε το πρόβλημα; Όταν οι μαθητευόμενες ολοκληρώσουν, θα επιστρέψουν στο κύκλο και η αρχηγός κάθε ομάδας θα διαβάσει την ιστορία μεγαλόφωνα. Ο εκπαιδευτής ζητά από τις συμμετέχουσες να παίξουν ένα παιχνίδι υπόδυσης ρόλων με βάση την ιστορία/ το σενάριο που έγραψαν. Ο εκπαιδευτής ζητά από τις συμμετέχουσες να παρουσιάσουν τις ιστορίες τους. Ο εκπαιδευτής ζητά από τις συμμετέχουσες να καθίσουν σε κύκλο και να αξιολογήσουν τα σενάρια. Ο εκπαιδευτής μπορεί να θέσει τις ακόλουθες ερωτήσεις: <ul style="list-style-type: none"> Ποιοι τρόποι ηγεσίας αναφέρθηκαν στα σενάρια; Εξηγείστε. Ποιο ήταν το πραγματικό πρόβλημα; Πώς συμπεριφέρθηκε η ηγέτης και πώς έλυσε το πρόβλημα; Πώς λειτούργησε η ομαδική εργασία; Δούλεψαν αποδοτικά; Πιστεύετε, ότι υπήρχε διαφορετικός τρόπος επίλυσης του προβλήματος; 	<p>20'</p> <p>20'</p> <p>20'</p> <p>20'</p> <p>20'</p>	<p>Διάγραμμα παρουσίασης Μαρκαδόρος. Στυλό και υλικά, για να παίρνουν σημειώσεις οι μαθητευόμενες. Φύλλα χαρτιού μεγέθους A3 για τις μαθητευόμενες</p>	<p>Η άσκηση υπόδυσης ρόλων αποτελεί μια δραστηριότητα αξιολόγησης, κατά τη διάρκεια της οποίας οι συμμετέχουσες υποδύονται ένα φανταστικό σενάριο, το οποίο αντικατοπτρίζει μια κατάσταση, που θα μπορούσε να λάβει χώρα στη ζωή τους.</p> <p>Αυτοαξιολόγηση της προσωπικής προόδου.</p>

Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Καταληκτική συνεδρία και Αξιολόγηση: Παρουσίαση από τον εκπαιδευτή:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εκπαιδευτής ζητά από τις μαθητευόμενες να ανατρέξουν σε όλες τις δραστηριότητες και τους ρόλους που ανέλαβαν, να αναλογιστούν τη πρόοδό τους και να κρίνουν κατά πόσο έχουν βελτιώσει τις δεξιότητες τους. Επίσης, αξιολογούν η μία την άλλη αναφορικά με ότι πήγε καλά κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου και τα όσα θα μπορούσαν να βελτιωθούν. Οι απαντήσεις τους θα πρέπει να σημειωθούν στο ακόλουθο έγγραφο: http://enhancinged.wgbh.org/pdfs/wkshop_evaluation.pdf 	20'	Δελτία αξιολόγησης.	http://enhancinged.wgbh.org/pdfs/wkshop_evaluation.pdf
Συνολικός χρόνος πρόσωπο με πρόσωπο	360 λεπτά / 6 ώρες		
Περιεχόμενο και Μέθοδος Διδασκαλίας	Χρονομέτρηση σε λεπτά	Χώρος- Υλικά Κατάρτισης- Εξοπλισμός	Αξιολόγηση και Εκτίμηση
<p>Συνεδρία αυτοδιδασκαλίας (διαδικτυακά ή εκτός διαδικτύου):</p> <ul style="list-style-type: none"> Ανακαλύψτε το «Πώς λειτουργεί;», ώστε να βελτιωθεί η λειτουργικότητα και η χρησιμότητα της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Μάθησης ENGAGE και του Συνόλου Εργαλείων (60'). Επιλογή μεταξύ των διαθέσιμων ασκήσεων, είτε για ατομική επίλυση ή σε μικρές ομάδες. 	690' / 11,5 ώρες	Σύνολο Εργαλείων ENGAGE και Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Μάθησης ENGAGE, καθώς και άλλοι διαδικτυακοί πόροι.	Παρουσίαση των ολοκληρωμένων ασκήσεων.
Συνολικός χρόνος	1,050 λεπτά / 17,5 ώρες		

Περιεχόμενο και Οδηγίες για την Αυτόνομη Μάθηση

Συνεδρία αυτοκατάρτισης (ηλεκτρονικά) για την Ενότητα 1 (συνολική διάρκεια: 306')

Υπάρχουν ορισμένοι χρήσιμοι σύνδεσμοι με ποικίλες πληροφορίες αναφορικά με το θέμα μας. Μπορείτε να διαβάσετε τις πληροφορίες και ακολούθως, να συμπληρώσετε τα τεστ αυτοαξιολόγησης, για να εξακριβώσετε τον τρόπο ηγεσίας σας και τρόπους ενδυνάμωσής του.

- Διαδικτυακοί πόροι πολυμέσων, διαθέσιμοι μέσω του Ψηφιακού Συνόλου Εργαλείων ENGAGE και του Ατομικού Τετραδίου Εργασίας που παραδόθηκαν στις συμμετέχουσες
  - Αποτελεσματική επικοινωνία (20')
  - Αναλάβετε τη πρωτοβουλία (20')
  - Είμαι το πιθανό άτομο (20')
- 10 Εμπυχωτικές Φράσεις από Γυναίκες Ηγέτιδες που αποτελούν Πηγή Έμπνευσης, του theleadershiphub (5')
<https://www.theleadershiphub.com/infographics/10-empowering-quotes-inspiring-women-leaders>
- Ποιος είναι ο τρόπος ηγεσίας σας; Διαδικτυακή αυτοαξιολόγηση μέσω της ιστοσελίδας www.verywellmind.com (15')
<https://www.verywellmind.com/whats-your-leadership-style-3866929>
- Η ηγεσία σε κρίση, του Gordon Meriwether (15')
<http://www.leadershipchallenge.com/Leaders-Section-Articles-Stories-Detail/leadership-in-crisis.aspx>
- Τα 5 χαρακτηριστικά των μεγάλων ηγετών, του Bill McBean (15')
<https://www.fastcompany.com/3004914/5-characteristics-great-leaders>
- Τι είναι η Ηγεσία;, μέσω της ιστοσελίδας mindtools.com (15')
https://www.mindtools.com/pages/article/newLDR_41.htm
- Τρόποι ηγεσίας: Κατανοώντας και χρησιμοποιώντας τον ορθό για τη περίπτωσή σας, μέσω της ιστοσελίδας informa. (15')
<https://www.informa.com.au/insight/leadership-styles-understanding-and-using-the-right-one-for-your-situation/>
- Βίντεο: Πώς εμπνέουν δράσεις οι μεγάλοι ηγέτες, του Simon Sinek @ TED (15')
https://www.ted.com/talks/simon_sinek_how_great_leaders_inspire_action#t-92384
- Αναλαμβάνοντας τη πρωτοβουλία, του Joey Berrios (10')
<http://ronedmondson.com/2012/05/taking-initiative.html>
- Βίντεο: Ο ηγέτης μέσα σας- Ηγετική Συναισθηματική Νοημοσύνη, της Blueprint Leadership Development (6')
<https://www.youtube.com/watch?v=nyxnpHknKUU>
- Εμπνευσμένη ηγεσία μέσω της Συναισθηματικής Νοημοσύνης, Michele Maritato, BBC (40')
<http://www.buildingbusinesscapability.com/presentations/2014/1634.pdf>

Περιεχόμενο και Οδηγίες για την Αυτόνομη Α ή Μάθηση

- Βίντεο: Έξι βήματα για να βελτιώσετε τη συναισθηματική σας νοημοσύνη, της Ramona Hacker @ TEDxTUM (20')
https://www.youtube.com/watch?v=D6_J7FfgWVc
- Βίντεο: Τρία διδάγματα με θέμα την επιτυχία από μια Άραβα γυναίκα επιχειρηματία, της Leila Hoteit @ TED (15')
https://www.ted.com/talks/leila_hoteit_3_lessons_on_success_from_an_arab_businesswoman?referrer=playlist-ted_talks_by_strong_women_lead&language=en
- Βίντεο: Γιατί υπάρχουν υπερβολικά λίγες γυναίκες ηγέτιδες, της Sheryl Sandberg @ TED (15')
https://www.ted.com/talks/sheryl_sandberg_why_we_have_too_few_women_leaders/up-next?referrer=playlist-ted_talks_by_strong_women_lead&language=en
- FIRSTS: Γυναίκες, οι οποίες μεταβάλλουν τον κόσμο. Ένα ειδικό έργο του TIME. (20')
<http://time.com/collection/firsts/>
- Αυτοαξιολόγηση: Ανακαλύψτε τον τρόπο ηγεσίας σας, Πανεπιστήμιο του Κέντ (25')
<https://www.kent.ac.uk/careers/sk/leadership.htm>

Συνεδρία αυτοκατάρτισης (ηλεκτρονικά) για την Ενότητα 2 (συνολική διάρκεια: 180')

Υπάρχουν ορισμένοι χρήσιμοι σύνδεσμοι με ποικίλες πληροφορίες αναφορικά με το θέμα μας: μετανάστες, πρόσφυγες, κατηγορίες μεταναστών, χαρακτηριστικά των παρεμβάσεων ενός κοινοτικού ηγέτη.

Συνεδρία αυτοκατάρτισης (ηλεκτρονικά) για την Ενότητα 3 (συνολική διάρκεια: 300')

Υπάρχουν ορισμένοι χρήσιμοι σύνδεσμοι με περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με το θέμα μας. Μπορείτε να διαβάσετε τις πηγές και να παρακολουθήσετε τα βίντεο και ακολούθως, να συμπληρώσετε τα τεστ αυτοαξιολόγησης για τις ηγετικές σας ικανότητες.

- Διαδικτυακοί πόροι πολυμέσων, διαθέσιμοι μέσω του Ψηφιακού Συνόλου Εργαλείων ENGAGE και του Ατομικού Τετραδίου Εργασίας που παραδόθηκαν στις συμμετέχουσες
  - Ενισχύοντας τις Φωνές της Κοινότητας (20')
  - Προάσπιση και Εκστρατεία (20')
  - Κάνοντας συνδέσεις (20')
  - Εθελοντισμός (20')
- Μαθαίνοντας πώς να γίνετε Ηγέτης της Κοινότητας (20')
<https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/leadership/leadership-functions/become-community-leader/main>

Περιεχόμενο και Οδηγίες για την Αυτόνομη Μάθηση

- Βίντεο:Καθημερινή ηγεσία, Drew Dudley @ TED (6')
https://www.ted.com/talks/drew_dudley_everyday_leadership/discussion#t-15985
- Βίντεο: Πώς οι γυναίκες στην αγροτική Ινδία μετέτρεψαν το κουράγιο τους σε κεφάλαιο, Chetna Gala Sinha @ TED2018. (15')
https://www.ted.com/talks/chetna_gala_sinha_how_women_in_rural_india_turned_courage_into_capital/transcript
- 10 χαρακτηριστικά των κοινοτικών ηγετών, Dr. Sarah Elaine Eaton (10')
<https://drsaraheaton.wordpress.com/2012/08/21/10-characteristics-of-community-leaders/>
- Η δύναμη των ηγετών που επικεντρώνονται στην επίλυση προβλημάτων, Deborah Ancona και Hal Gregersen (15')
<https://hbr.org/2018/04/the-power-of-leaders-who-focus-on-solving-problems>
- Η επίδραση ενός Προγράμματος Κοινοτικής Πρωτοπορίας σε έναν Εθελοντή Αρχηγό, Ann Schaubert και Alan Kirk (15')
<https://joe.org/joe/2001june/rb2.php>
<https://joe.org/joe/2001june/rb2.php>
- Πώς η Νάσβιλ εκπαιδεύει μια νέα γενιά μεταναστών ηγετών, Christopher Swope, CityLab (15')
<https://www.citylab.com/equity/2016/11/how-nashville-is-training-a-new-generation-immigrant-leaders/508598/>
- Βίντεο: Πώς απέτρεψα τους Ταλιμπάν από το να κλείσουν το σχολείο μου, Sakena Yacoobi @ TEDx (20')
https://www.ted.com/talks/sakena_yacoobi_how_i_stopped_the_taliban_from_shutting_down_my_school/up-next?referrer=playlist-ted_talks_by_strong_women_lead&language=en
- Βίντεο: Πώς να μετατρέψετε ένα σύνολο αγνώστων σε μια ομάδα, Amy Edmondson @ TEDx (10')
https://www.ted.com/talks/amy_edmondson_how_to_turn_a_group_of_strangers_into_a_team#t-231473
- Video: Τελευταία διάλεξη του Randy Pausch: Πραγματοποιώντας τα παιδικά σας όνειρα(80')
https://www.youtube.com/watch?v=ji5_MqicxSo
- Αυτοαξιολόγηση των ηγετικών ικανοτήτων (15')
<https://www.cc-seas.columbia.edu/sites/dsa/files/Leadership%20Assessment.pdf>

Το έργο έχει χρηματοδοτηθεί με τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η παρούσα έκδοση αντιπροσωπεύει αποκλειστικά τις απόψεις του συγγραφέα και η Επιτροπή δε δύναται να θεωρηθεί υπεύθυνη για την οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο κείμενο αυτό.

Αριθμός Έργου: 2017-1-FR01-KA204-037126

USTANOVA ZA
OBRAZOVANJE
ODRASLIH | ADULT
EDUCATION
INSTITUTION

Speha Fresia
SOCIETÀ COOPERATIVA

